УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ 75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 165. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го ВЕРЕСНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 10, 1969 No. 165. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 9 вересня 1969

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИКИ КРАЇН ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ чекають на програму, яку мав би здійснювати президент Ніксон у відношенні до їх держав. Вже минуло п'ять місяців від того часу, коли Ніксон заявив був, що проблема Латинської Америки належить до тих справ, що мають бути вирішені в першу чергу. Представники Уряду заявляють тепер, що не можна сподіватися ніякої заяви в цій справі від Ніксона, бо він щойно недавно дістав письмовий звіт з поїздки нюйоркського губернатора Нелсона Рокефеллера, який відвідав майже всі держави Латинської Америки і здав звіт Ніксонові. Рокефеллер плянує, щоб допомога Латинській Америці йшла через Міжамериканський Банк Розвитку і через Організацію Американських Держав.

ЗАКОН ПРО ПОДАТКОВУ РЕФОРМУ ЦЬОГО РОКУ може не буде схвалений в Конґресі, бо не стане на це часу — заявляє провідник демократів в Сенаті сенатор Майк Менсфілд із Монтани. Коли цього року не стане часу на схвалення податкового законопроєкту, то Сенат почав би працю над ним зараз на початку 1970-го року. Уряд недавно переслав свій проєкт податкової реформи, яка значно різниться від того проєкту, що його вже схвалила Палата Репрезентантів. Голова Сенатської Фінансової Комісії, яка веде переслухання в справі податкового законопроєкту, сенатор Расселл Б. Лонґ, заявив, що Комісія може вилучити з цілого податкового проєкту окремі пункти та схвалити їх як окремі закони, коли не буде часу на обговорення широкого податкового проєкту.

ОКРЕМИЙ КОМІТЕТ ДОСЛІДЖУВАВ ТРИ РОКИ з доручення Конґресу $150-більйонову ощадностеву і позичкову промисловість, і ствердив, що вона розвивається на здоровій основі, і що зможе і надалі добре виконувати своє важливе завдання, але вона потребує деякої реформи. Звіт про ці досліди обіймає 3,400 сторінок. Ось головні пункти цього звіту: 1. ощадностеві - позичкові товариства — це найбільше джерело кредитів на будову і купно домів. Вони мали б дістати право давати кредити й на інші цілі. 2. Ці товариства мали б мати право давати чекові конта приватним особам та давати інші довготермінові позички. 3. Висота відсотків від морґеджів мала б бути достосована до вільного ринку. Це значить, що тепер можна б збільшити відсотки від морґеджів принаймні на піввідсотка.

ОРГАНІЗАЦІЯ КУ КЛУКС КЛАНУ втрачає свою силу, як це видно з наради і зборів, які відбулися при кінці тижня в місцевості Вікторія у Вірджінії. В параді взяли участь коло 60 чоловіків і жінок, які йшли з відкритими каптурами, але ніхто на них не дивився, бо все майже населення залишило було місто. Збори відбулися на пасовиську, на яких замість сподіваних 2,500 учасників було всього 300 осіб, які прислухувалися протинеґритянським дотепам та приглядалися обрядовій церемонії Ку Клукс Клану — паленню хрестів. Згідно з переслуханнями Палатної Комісії в справі протиамериканської діяльности в 1966 році в ЗСА було 17,000 членів Ку Клукс Клану, а тепер це число значно менше і фонди також дуже зменшилися.

У СВІТІ

ЗСА СТАВЛЯТЬСЯ БАЙДУЖЕ до ідеологічних розбіжностей між Совєтським Союзом і Комуністичним Китаєм та будуть старатися покращати свої взаємини з обома тими державами, не зважаючи на те, що кожна з них ставиться дуже підзорливо до американських взаємин з другою державою — заявив заступник державного секретаря Еллиот Ричардсон на зборах Американської Асоціяції політичних наук у Ню Йорку.

ЗСА ВИЗНАЛИ НОВИЙ РЕЖИМ у Лібії, дармащо ще тоді не було в Лібії нового уряду. Таке саме визнання прийшло від Британії, Франції і Італії. В Лібії американський шарж д'аффер Джеймс Блейк кількакратно стрінувся з головою тимчасової тамошньої Революційної Ради полк. Саадом ед-Дін Бушбейрібом. Новий амбасадор ЗСА для Лібії, Джозеф Пальмер, прибуде туди небавком.

ІЗРАЇЛЕВІ ДОСТАВЛЕНО перші американські суперсонічні джети „Ф-4", Фантоми, з-посеред 50-ох таких наймодерніших американських бойових літаків, що їх обіцяли були Ізраїлеві, на загальну суму коло 200 мільйонів дол. Всі арабські країни ставились надзвичайно ворожо до тієї достави Ізраїлеві наймодерніших літаків, до яких Ізраїль має пілотів, вишколених в Америці.

АНДРЕЙ ГРОМИКО ЗАКІНЧИВ свої 5-тиденні відвідини в Београді, після яких проголошено спільний комунікат, що СССР і Югославія будуть старатися поліпшити свої взаємини. Совєтський міністер закордонних справ Громико признав, що „супроти деяких подій і фактів" існують між тими двома комуністичними державами „різниці поглядів", давши цим пізнати, що йдеться про інвазію СССР до Чехо - Словаччини і т. зв. доктрину Брежнєва про „обмежену суверенність" комуністичних держав — проти чого була і є Югославія.

У ПРАЗІ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ виключення з вищих державно - партійних становищ, з партійної президії і Центрального Комітету, ба навіть з компартії, Александра Дубчека, Йосифа Смрковського й інших лібералів. З Москви вернулися до Праги головний чеський прокуратор Ян Фесш і його два заступники, які шукали в Москві інструкцій і порад від совєтського генерального прокуратора і найбільшого „спеца" від нищення партійних „ворогів", Романа Руденка. „Контрольна Комісія" чеської компартії виявила, що вже ведеться „слідство" проти 19-ох неназваних чеських комуністів за їх „антисоціялістичні виступи". Ото ж не виключений суд над недавніми володарями ЧССР.

ГЕН. СЕКРЕТАР ОН У ТАНТ ПРИЙНЯВ у Женеві делеґацію від Міжнародної Федерації летунських пілотів і нараджувався з нею впродовж 50-ох хвилин, як боротися проти схоплювання літаків різними терористами. У Тант заявився проти заповідженого Федерацією пілотів страйку, як практично недоцільного засобу. Все ж, голова Федерації, Оля Фірберґ від фінської летунської компанії „Фіннер" сподівається, що більшість з-посеред 4.000 пілотів міжнародних цивільних летунських компаній підтримають активно ідею страйку.

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА В ГОЛЛЯНДІЇ ПЕРЕЖИВАЄ поважну кризу: в мин. році висвячено там тільки 185 нових духовників, 189 померли, а 196 виреклися духовного стану. З-посеред 8.000 голляндських католицьких духовників більшість висловилася за те, щоб целібат не був обов'язковий, а тільки добровільний. Головою голляндської Католицької Церкви, яка нараховує 5,000.000 членів є кард. Бернард Альдрік.

ЕКЗЕКУТИВА І РАДА ДИРЕКТОРІВ УККА ВСТАНОВИЛИ ПРОГРАМУ КОНҐРЕСУ, НАМІТИЛИ КОМІСІЇ

Ню Йорк. — Як уже коротко інформовано, минулої п'ятниці, 5-го вересня ввечорі, відбулися тут у приміщеннях НТШ звичайні місячні наради Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки, а в суботу, 6-го вересня впродовж дня у приміщеннях готелю Коммодор відбулися збори Ради Директорів цієї крайової репрезентації українців Америки. Предметом обидвох нарад був скликаний на 24, 25 і 26-го жовтня цього року Десятий Конґрес Американських Українців, його програма та намічення комісій, які працюватимуть під час Конґресу. Екзекутива обмірковувала та встановила справи, які наступного дня були предметом дебат та ухвал Ради Директорів.

Засідання Ради Директорів, в якому взяло участь 49 її членів, відкрив і ним проводив екзекутивний віце-президент УККА Йосип Лисогір. На початку на його заклик приявні вставанням з місць та хвилиною мовчанки вшанували померлих членів Ради: проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького, д-ра Олександра Білика та мґра Теофіля Кульчицького. В дальшому п. Лисогір склав коротке звідомлення з діяльности УККА за час від останнього засідання Ради Директорів, що відбулося 1-го березня ц.р. Звітодавець ствердив поменшення активности в американсько-українській громаді та зокрема вказав на прикре явище, що власне в менших громадах, в яких існують кращі умовини для безпосереднього контакту з місцевою і стейтовою владою та з конґресменами, цих можливостей майже не використовується. З черги д-р Матвій Стахів від себе і в імені адв. І. Робертса з'ясував в загальному проєктовані зміни статуту УККА, звернувши увагу, що не так буква статуту, як дух співпраці й основні цілі організації є ґарантіями існування і розвитку УККА. Наприкінці цього тижня минає термін зголошування внесків на зміни статуту. 12 ц.м. Статутова Комісія розгляне всі ті внески й пропозиції та складе на їх основі і за власним розумінням проєкт змін статуту. Багато зголошених внесків вимагають зменшення числа членів Екзекутиви до 5-ох, 9-ох чи найбільше 15-ох членів. Доповідач висловлює погляд, що йдеться не так про надмірно велике число членів Екзекутиви, яке надзвичайно утруднює обмірковування справ і приймання рішень, як радше про процедуру, про спосіб ведення нарад, і тому зміна статуту повинна йти головно по лінії устійнення процедури нарад. З черги директор Канцелярії УККА, він же й член Екзекутиви, мґр І. Базарко доповідав про підготову до 10-го Конґресу, які вже організації зголосили свою участь і як ітиме сутня діяльність Конґресу — у 12-ох виборних і двох головних, призначених Екзекутивою, Комісіях.

Член Екзекутиви і директор Канцелярії УККА мґр Іван Базарко основно поінформував Раду Директорів про організаційну підготову Десятого Конґресу Американських Українців, ствердивши між іншим, що досі вплинуло ще відносно мало зголошень делеґатів, але ці зголошення, звичайно, надходять на кілька тижнів перед самим Конґресом.

Секретар Екзекутиви ред. Ігнат Білинський вияснив справу Номінаційної Комісії та подав пропонований її склад і над цим відбулася довша дебата. Справа в тому, що вже на деяких часперед проголошенням скликання Конґресу з терену надходили пропозиції, щоби до Номінаційної Комісії не вибирати осіб, які кандидують на членів Екзекутиви УККА, бо опісля це так виглядає, наче б вони самі себе вибирали. Тим не менше Екзекутива таки намітила таких осіб — чолових репрезентантів поодиноких організацій та установ, що входять в склад УККА, мотивуючи це тим, що вони найбільш уповноважені репрезентувати свої установи в тій важливій Комісії та що змо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Президент Ніксон і Діяз відкрили Греблю Приязні на Ріо Ґранде

Сіюдад Акуна. — 8-го вересня президент ЗСА Ричард М. Ніксон і президент Мехіканської Республіки Ґуставо Діяз Ордаз відкрили Греблю Амідас, яка коштувала $78 мільйонів. Стоячи на цій греблі, президент Ніксон сказав, що існування цієї великої споруди буде символом приязні між обидвома країнами, що зазначено вже в її назві „Амідас" (Приязнь). „Коли вікриваємо цю греблю, казав Ніксон, то одночасно присвячуємо і себе самих до дальшої приязні". Після посвячення греблі відбувся приватний полуденок двох президентів та конференція, на якій обговорено важливі проблеми. Президент Ніксон, по дорозі до Вашинґтону, відбув інспекцію знищених гураґаном Каміллею районів. Президент із літака оглянув шкоди, спричинені гураґаном у Венеції і Порті Сулфур в Луїзіяні та в Бей Ст. Луїсі в Міссіссіппі. Ніксон заявив, що подібні знищення він бачив тільки в Ессені в 1947 році. В Ґалфпорті в Міссіссіппі Ніксон конферував із губернатором Джамом Беллом Вілліямсом. Присутні були сенатори Джан С. Стенніс і Джеймс О. Істленд та конґресмен Вілліям Колмер. Увечері Президент вернувся до Вашинґтону, закінчивши свій одномісячний побут в літньому Білому Домі в Каліфорнії.

ЗСА просять в Мехіко допомоги, щоб поборювати контрабанду наркотиками

Вашинґтон. — На доручення президента Ніксона федеральні аґенції підготовляють велику акцію для поборювання контрабанди наркотиками, яка йде до цієї країни з Мехіко. Президент Ніксон конферував в цій справі з мехіканським президентом Діязом Ордазом під час зустрічі з приводу відкриття Греблі Приязні на кордоні між обидвома країнами. Акцію проти цієї контрабанди підготовляють Департамент Скарбу та головний прокуратор. Це буде найбільша досі акція проти наркотиків, в якій забезпечена співпраця мехіканських властей безпеки. Існують окремі прилади, які зможуть виявляти присутність марікуани й опіюму на полях, коли літаки кружлятимуть із цими приладами над такими полями. Буде загострена контроля на кордоні між ЗСА і Мехіко. Преса подає мапу з місцевостями, де буде відбуватися контроля контрабанди на терені Мехіко. Не знати, в чию користь публікується цю мапу: контрабанди, чи контролерів.

Альянти у В'єтнамі збережуть перемир'я, стосуючись до комуністів

Сайгон. — Південно-в'єтнамський уряд і американці змінили своє становище супроти запропонованого комуністами 72-годинного перемир'я. Коли спершу південні в'єтнамці відкинули комуністичну суґестію, ствердивши, що комуністи ніколи не дотримують воєнного перемир'я, а з американської сторони заявлено, що американські війська достосовуються до тактики південно-в'єтнамського проводу, то в понеділок 8 вересня появився офіційний південно-в'єтнамський комунікат, що Південний В'єтнам достосує свої воєнні дії до поведення комуністів. З американського боку уточнено ту заяву, ствердивши, що коли ворог виявлятиме „низький рівень" своїх воєнних дій, то й американські збройні сили не будуть його підвищувати. Американське військове командування видала наказ своїм військам, щоб вимінати контакт з ворогом, а важкі бомбовики Б-52 приземлено і наказано їм не брати участи в будь-яких фронтових діях впродовж 72-ох годин. З американського боку заявлено теж, що Америка привітала б продовження воєнного перемир'я, якщо це було б з користю для мирових заходів. Однак керівні американські кола сумніваються, чи комуністи захочуть продовжити перемир'я, не тільки формально, за взаємним порозумінням, але й фактично, без попереднього повідомлення. Навпаки, загально сподіваються, що комуністи розпічнуть нові атаки негайно після закінчення теперішнього 72-годинного перемир'я, що його вони запропонували у зв'язку з смертю Го Чі Міня, — щоб підкреслити, що вони будуть продовжувати свою „визвольну" війну, згідно з політикою Го Чі Міня.

На похорон Го Чі Міня поїхав — через Пейпінґ — прем'єр Румунії

Вукарешт. — Румунський прем'єр Іон Георґе Маврер відлетів на похорон північно-в'єтнамського президента Го Чі Міня на чолі 4-членної делеґації, зупинився по дорозі у Пейпінґу та мав довгу розмову з комуно-китайським прем'єром Чу Ен-лаєм. Румунія є одинокою комуністичною країною в Европі, що зберігає взаємини з Китаєм. За газетними вістками — до Ганою прибули також віце-прем'єри Польщі, Чехо-Словаччини і Мадярщини. Комуністичний Китай вислав на похорон Го Чі Міня віце-прем'єра Лі Гшієн-тієна, який буде головою тричленної делеґації. До столиці Північного В'єтнаму прибув також голова Камбоджи, князь Нородом Шіганук, який використав нагоду для складення заяви про повну солідарність Камбоджи з Північним В'єтнамом у боротьбі за „визволення" Південного В'єтнаму, з якого повинні відійти геть всі американські війська. Прибули також індійський міністер закордонних справ Дінеш Сінь, колишній французький високий комісар в Індокитаї Жан Сентені і багато інших представників. Похорон Го Чі Міня назначено на 10 вересня.

„Польсько-українське Товариство" в Британії проголосило спільну заяву

Лондон. — „Ютро Польскі", орган Польського Стронніцтва Людового, оприлюднило в ч. 11 з датою ще 30 червня ц. р. повний текст „Декларації Польсько-українського Товариства". Підписали її „За Управу української групи" К. Зеленко, голова, і І. Цікало, секретар, та за Управу польської групи" — К. Трембіцький, голова, і В. Романов-Ґловацький, секретар. Декларація втримана у найзагальніших рисах — вона не торкує ніодної історичної ані актуальної точки польсько-українського спору, замовчує в цілості територіяльну проблему і нікого не винує за гріхи минулого — ні по польському, ні українському боці. Період шляхетської Польщі збуває тільки кількома словами про Гадяцький договір та, не називаючи за іменем Хмельниччини, про „наростаючий у 17-му сторіччі конфлікт". Не говориться теж нічого про національну політику післяверсальській Польщі, ані про польсько - українську війну. Кількома словами згадується тільки про Варшавську конвенцію, як про „договір Пілсудський — Петлюра з 1920 р." Зате весь натиск кладеться на спільну долю, що її Польща й Україна зазнали і нині зазнають з вини московського імперіялізму. „Польсько-українські конфлікти мають, на жаль, у різних своїх проявах довгу історію. Не вдаючись в оцінку провин і кривд, що їх обидва народи один одному завдали, та ступня відповідальности за них, стверджуємо об'єктивно, що їх висліди були нищільні для обох народів". У тій декларації правильно стверджується загин однаково української, як польської державної самостійности під теперішньою совєтською окупацією. Товариство „не почуває себе за покликане ані управнене до вирішування будь-чого у польсько-українських взаєминах", зате проголошує 5 дуже загальних принципів, на яких повинні ті взаємини спертись: солідарність, демократична рівність, свобода народів і свобода одиниці, культурна співпраця, право самовизначення всіх народів Европи... Конкретно „Польсько-українське Товариство поручає плекання культурних зв'язків та апелює до „патріотизму й політичного розуму обох народів", щоб відзискати для обох народів втрачену державну самостійність. Зрештою, та декларація висловлює віру в перемогу духа свободи над брутальною фізичною силою окупанта. „Польсько-українське Товариство" — це ґурт приватних осіб. Зокрема, польські члени того Товариства не репрезентують ні одного офіційного представництва польської давньої ані нової еміґрації.

В серпні число затруднених становило 78.2 мільйона

Вашинґтон. — Департамент Праці звітує, що в серпні ц. р. число затруднених осіб в цій країні становило 78.2 мільйона, майже стільки само, що в липні ц. р. Збільшення цього числа в серпні тільки на 325,000 свідчать про то, що дещо сповільнюється темп економічною збільшення, але важко було б твердити, що вже зачинається зменшення інфляційного тиску на економіку, бо відсоток безробітних зменшився на одну десяту відсотка — з 3.6 відсотка до 3.5. Число безробітних в серпні становило 2.9 мільйона. В серпні учні середніх шкіл та студенти академічних шкіл залишали працю.

ЗАВЕРШЕНО ПРИГОТУВАННЯ ДО ПОСВЯЧЕННЯ ХРАМУ СВ. СОФІЇ В РИМІ

Собор св. Софії в Римі

Рим (УПБ). — Храм Святої Софії був готовий до посвячення вже в половині місяця червня. Тоді бо поставлена вже була трапеза, на тому місці, де в часі будови був покладений угольний камінь і де вмуровано перґаменову грамоту Верховного Архиєпископа на повсякчасну пам'ять. Щоб зачати в ньому відправи Богослужб, передусім уділити ієрейських свячень, Верховний Архиєпископ в неділю 29-го червня поблагословив храм. Одночасно призначено й день торжественного архиєрейського посвячення собору на кінець місяця вересня, а саме на суботу й неділю 27 і 28 вересня. Дати ці вибрано як з огляду на участь Святішого Отця, так і на приїзд всіх наших українських Владик.

Назначені дні дуже відповідають цій історичній події посвячення церкви, бо це станеться на празник Воздвиження Чесного Хреста. В навечеріє цього празника відбулось в 335 році посвячення храму Христового Воскресення, що його збудував імператор Константин в Єрусалимі, на Голгофті. Тому й до сьогодні наші літургічні книги мають службу „обновленія храму", і цю службу, співається в день посвячення церкви.

Архиєрейське посвячення храму довершить сам Блаженніший Верховний Архиєпископ в сослуженні всіх наших Владик. Торжество зачнеться в суботу на празник Воздвиження Чесного Хреста, в 15-ій годині по полудні, торжественним входом архиєреїв до храму. Там, по началі обичнім і покладенні Антимінса на престолі, Верховний Архиєпископ відчитає молитву і освятить воду, вино і пахучуводу рожеву. Тоді архиєреї, прийнявши сосуди з водою, а потім з вином, довершать обряду умивання трапези, при співі псальмів. Вони покроплять свяченою пахучою водою храм, внутрі і з-зовні, співаючи: „Окропиши мя ісопом, і очищуся; омиеш мя, і паче сніга убілюся". Тоді святитель торжественно напечатає святим великим миром трапезу, посередині і на чотирьох рогах, де є чотири стовпи, символи Євангелистів, співаючи на кожне помазання: Алилуя. Святим миром помазує і стіни святилища і храму, а інший архиєрей кадить ввесь храм. Священики й півці тоді співають: „Се что добро іли

(Закінчення на стор. 6-ій)

Паломники з Міннеаполісу, Міннесота, їдуть до Риму на посвячення Собору св. Софії

Міннеаполіс, Мінн. (Н. Н.). — Віддавна очікували українські громадяни - католики закінчення будови величного храму св. Софії в Римі, будову якого започаткував і тепер довершив Верховний Архиєпископ Блаженніший Кир Йосиф Сліпий. В останніх днях вересня ц. р. відбудеться урочисте посвячення цього храму: 27-го вересня Верховний Архиєпископ Блаженніший Кир Йосиф при участі всіх українських Владик п ос в ятить храм, а 28-го вересня Їх Святість Папа Павло VI посвятить головний вівтар. Не диво, що ця незвичайна подія стягне паломників - українців з цілого світу. В кожнім місті організуються паломництва, які візьмуть участь в урочистостях. Користаючи з цієї нагоди, паломники дівідають також Люрд і Фатіму, де свого часу діялися великі чуда. В Міннеаполісі, стараннями о. монс. д-ра Степана Кнапа, зорганізовано групу паломників, які під проводом свого душпастиря поїдуть до Риму. Парафіяни радіють, що будуть мати своїх представників на посвяченні храму в Римі, які також будуть у стіп Чудотворної Божої Матері в Люрді й Фатімі молитися за своїх рідних і свій нарід.

В Чикаґо відбулася передсинодальна нарада парафії Святих Володимира і Ольги

Чикаґо (Н. Н.) — В суботу 6-го вересня місцева українська католицька парафія Святих Володимира і Ольги провела передсинодальну нараду своїх членів. Повноправну участь взяли члени парафіяльної ради та церковних організацій в кількості 69 осіб, а запрошені до участи були миряни; на нараду прибуло 250 осіб.

Після призвання Святого Духа та вступного слова о. пароха П. Джулинського, вибрано президію в складі д-р О. Фаріона, інж. Є. Голяша, О. Городиловської та секретарів інж. Бігуна І. Семкович. Також обрано десятичленну резолюційну комісію.

Доповіді на пекучі справи Української Католицької Церкви, які правдоподібно також передбачені на порядок для Синоду Єпископів у Римі, виголосили: „До справи конституції Української Католицької Церкви" — д-р В. Маркусь; „Літургічна мова в Українській Католицькій Церкві" — проф. Р. Завадович із співдоповіддю Т. Трусевича; „Справа річних свят, скорочення Богослужень та зобов'язуючих постів в УКЦеркві" — о. Л. Куссий; „Деякі інші актуальні справи в УКЦеркві" — д-р А. Гасцький з співдоповіддю Н. Пилипюк. Після кожної доповіді відбулася дискусія, учасники якої внесли ряд пропозицій до резолюцій. Суботню сесію закінчено Молебнем в церкві.

В неділю після ранньої Служби Божої відбулася коротка кінцева сесія, на якій прийнято резолюції та ухвалено внутрішні постанови для піднесення релігійного життя самої парафії.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Втрата великого приятеля

У численних статтях і згадках в американській пресі з приводу смерти сенатора Еверетта МекКінлі Дірксена говориться багато про нього, як про рідку політичну індивідуальність, як лідера республіканської меншости в Сенаті від часу урядування Д. Д. Айзенгавера, як державного мужа, що умів розмежовувати партійні й державні інтереси і тому льояльно співпрацював з демократичними президентами Джаном Ф. Кеннеді й Линдоном Б. Джансоном, як про виняткового промовця і кольоритну постать. Еверетт Дірксен був членом Конґресу від 1932 року, спершу чотирикратно в Палаті Репрезентантів, а від 1950 року у Сенаті. Там він виявляв однаково розуміння принципів, як і конечности компромісів, часто, вислухавши протилежні переконливі арґументи, змінював свою думку, але завжди мав магічний вплив лідера.

Для нас, американських українців, найважливішим є те, що був він послідовним і постійним приятелем української визвольної справи, знав історію і проблематику Сходу Европи, виступав проти визнання Совєтського Союзу Америкою в 1933 році і проти першої великої позики СССР за законом про „винайм і позику" з 1941 р. та підтримував кожну акцію в Конґресі, що її праджерелом була ініціятива Українського Конґресового Комітету. Таким чином він має величезну заслугу у схваленні закону про пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні і в переборенні всіх труднощів у тому ділі,—у схваленні спільної резолюції Конґресу про Тиждень Поневолених Націй, у щорічному святкуванні роковин 22 січня в Конґресі, проєкту про створення окремої Конґресової Комісії для поярмлених Москвою народів і всіх інших подібних справах. Він був одним із перших, що дістали „Шевченкову нагороду свободи" і надзвичайно тішився нею.

Обов'язки сенатора з стейту Іллиной та голови республіканської меншости в Сенаті такі величезні, що не можна було вимагати від нього надто багато часу й уваги на справи одної національної групи в ЗСА. Проте, коли він таки прислухався до справ, що їх йому доповідав президент УКК проф. Лев Добрянський, то це був доказ його державницької мудрости, бо він здавав собі справу, що Україна є природним союзником Америки. Тому не тільки американські українці, але й увесь український нарід втратили в особі Еверетта Дірксена свого великого приятеля. В історії українських старань в Америці залишиться про нього завжди вдячна пам'ять.

„Клясові бої в ЗСА"

Створена понад сто років тому комуністична доктрина Маркса - Енґельса виявилась застарілою ще на початку цього сторіччя. Так, наприклад, у відсталій аграрній Російській імперії вибухла революція, хоч Маркс - Енґельс „вчили", що революція може бути лише в країні з високорозвиненим господарством капіталістичного типу. Чим більше років минає, тим більше хиб виявляється в тій доктрині, з її штучним поділом людей на кляси, відкиданням Бога, примусовою колективізацією тощо.

Сучасній російській імперії у формі СССР не залишається нічого іншого для оправдання існування системи колоніялізму, як далі притримуватись мертвої „комуністичної доктрини", побудованої на хибних передбаченнях та нездійснених обіцянках. Закони розвитку економіки сильніші від вигаданих у затишних кімнатах доктрин. В самому СССР за 50 років збудовано на фантасмагоричний „комунізм", неможливий на практиці, а імперсько - державний капіталізм; найбільшими капіталістами є там ті, що стоять на самій горі правління. Не даремно першим секретарям ЦК КПСС у Кремлі не визначено навіть формальної заробітної платні.

Совєтська преса далі уперто притримується мертвої букви комуністичного „вчення", твердячи про „клясові бої". Газети подають вістки про страйк 8 000 працівників повітряної лінії „Пан-Амерікен", про страйк броварів, електриків тощо. Все це зветься „клясовими боями", без повідомлення про те, що американські бровари вже й мають найвищі в світі платні за свій фах, що працівники „Пан-Амерікен" заробляють за тиждень стільки, скільки за місяць не заробляє службовець совєтського повітряного транспорту. Що насправді „кляси" тут ні до чого, видко хоча б з такого прикладу: представники „робітничої кляси" в Америці заробляють краще, ніж сотні тисяч бюрових працівників. Головне ж, що промовчує совєтська преса, це те, що в Америці кожний має право на страйк, а в тюрмі народів СССР — ніхто.

М. Петрович

„ДРУЖБА НАРОДІВ" НА ПРАКТИЦІ

Офіціяльно кримських татар „реґабілітовано" і постановою Верховного Совєту СССР з них знято тавро „зрадників батьківщини". Неофіційно, на практиці, совєтський режим докладає всіх зусиль, щоб „реґабілітований", привернений в усіх правах народ зник з лиця землі. Про це говориться у „Зверненні татарського народу до світового громадянства", яке появилося ще 30 червня 1968 р. і знайшло широкий відгомін серед проґресивних кіл СССР. На жаль, на Заході цей документ, що ще раз засвідчує, яким шовіністичним духом пройнятий большевицький „інтернаціоналізм", майже невідомий.

„Звернення" є тільки однією з ланок у широкій акції представництва кримських татар у Москві, яке, не зважаючи на переслідування та арешти, продовжує свою діяльність. Ці представники мають мандати від розсіяних по просторах совєтської східньої Азії кримських татар, переселених туди насильно за часів Сталіна, і вживають всіх леґальних заходів, щоб добитися вирішення їх національного питання, тобто не тільки офіційної реґабілітації, але й дозволу повернутись у свою батьківщину.

Як виходить із „Звернення" та з останніх судових процесів проти кримських татар у Симферополі і в Ташкенті, совєтський режим усі ці заходи намагається брутально здушити і залишити створений за Сталіна „статус кво". Кримські татари мають залишитися на своїх дотеперішніх місцях замешкання й добровільно погодитися на національну самоліквідацію.

Про це свідчать усі наведені в „Зверненні" та відомі з інших джерел факти. Указ Верховного Совєту СССР з 5 вересня 1967 р., який зняв з кримських татар обвинувачення в зраді і привернув їм громадянські права, мав тільки пропаґандивний характер. „Указ вийшов не для вас, а для преси, при тому для закордонної!" — цинічно заявив під час нової депортації поворотців з Криму заступник начальника Кримської обласної міліції підполк. Косяков. — „Якщо завтра буде наказ вас розстрілювати, ми розстріляємо!" — вторував йому інший офіцер кримської міліції — Пазін. Такі і подібні слова чули від російських переселенців ті кримські татари, які, повіривши указові Верховного Совєту, повернулись на свою батьківщину.

Як подає підпільна „Хроніка поточних подій", яка появляється в СССР, з Криму викинено протягом останніх років понад 12 тисяч татар - поворотців, а на тих, що ще залишилися, влаштовуються облави. Після нових депортаційних заходів в Криму живе ще тільки 18 татарських сімей і 13 самітніх. Усіх інших силою відвезено назад, а тих, що ставили опір, позамикано до в'язниць.

У „Зверненні" наводяться й інші факти переслідування кримських татар. З 1959 р. у судових процесах засуджено на сім років концтабору понад 200 найбільш активних і відважних представників кримо - татарського народу. Особливих переслідувань зазнали мешканці Чірчіку. Там 21 квітня 1968 р. арештовано понад триста кримських татар після того, як військо та міліція розігнали масове святкування дня народження Леніна. Арешти кримських татар переведено в травні 1968 р. у Москві, коли 800 їх представників приїхали туди, щоб передати ЦК КПСС листа з вимогою дозволити кримським татарам вернутись у Крим. Усіх їх відіслано до Ташкенту. Декого пізніше суджено, інші далі сидять по в'язницях, частину випущено. Кожного дня викликають кримських татар до КҐБ, де намагаються шантажем і погрозами змусити відмовитися від повернення на батьківщину. „Те, що з нами роблять, — говориться у „Зверненні", — має повністю виправдану назву — ґеноцид.

Подивугідною є уперта й завзята боротьба цього малого народу за свої права. Не зважаючи на терор і насильство, на своє розсіяння по східньоазійських просторах, він виявляє велику національну солідарність і масовий дух спротиву.

„Протягом нашої боротьби, — говориться у „Зверненні",—під листами, підписаними нашими людьми совєтському урядові, зібрано понад три мільйони підписів. Це значить, що кожен кримський татарин підписався під ним не менше як десять разів. Проте, жадна партійна інстанція не відповіла нам, жадна газета не згадала про нашу боротьбу".

Усе це говорить про те, що в сучасних умовах в СССР існують можливості широко закроєних акцій спротиву, що опозиційні настрої переростають сили системи. Як сказано вище, звернення кримських татар знайшло широкий відгомін серед різних кіл совєтського громадянства. Під зверненням зібрано десятки тисяч підписів не- татар, які солідаризуються з ними і вимагають належних їм прав. Широку акцію в цій справі розгорнув відомий ген. Григоренко, якого за це арештовано.

„Хроніка поточних подій" у випуску з 28 лютого 1969 р. повідомляє, що це „Звернення" дуже зацікавило молодь і що на вимогу студентів Московського університету проведено на цю тему дискусію. Правда, пізніше деяких студентів за це виключено з університету.

Боротьба, що її веде розсіяний по СССР маленький кримо - татарський народ ось уже понад 10 років, свідчить про те, що національне питання стоїть там сьогодні на лезі меча. Подібні процеси відбуваються і серед інших народів, передусім в Україні, де в боротьбі за свободу, правовість та демократію українські герої - патріоти зі словами „хай живе самостійна Україна!" самі себе спалюють.

Д-р Юрій Таркович

ЯПОНСЬКЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЧУДО

Ми вже якось звикли до справді небувалих економічних успіхів Західньої Німеччини. Менше відомо про майже фантастичні осяги далекої Японії, що, як і Німеччину в індустріяльній но сплюндрована протягом другої світової війни. Майже непомітно в 1968 році Японія перегнала Західню Німеччину в індустріяльній продукції і вийшла на третє місце у світовій продукції. Правда, у світовій торгівлі Західня Німеччина і далі стоїть на другому місці після ЗСА.

Конкретних прикладів японського економічного чуда — безліч. Японія зайняла перше місце в кораблебудівництві: у 1968 р. випродукувала 49.7% різного роду кораблів. Її автомобільна промисловість вибилася на друге місце у світі. Так само на другому місці, після ЗСА, стоїть Японія в продукції телевізорів, у виробництві цементу і на 3-му місці у випуску сталі—після ЗСА і СССР. Західня Німеччина у виробництві сталі опинилася на четвертому місці. Правда, населення Японії виносить 102 мільйони, а Західньої Німеччини — 58 мільйонів.

За даними американського журналу „Нюзвік" і німецького „Шпіґель", японська індустрія є тепер наймодернішою. Наприклад, світової слави німецьке авто „Фольксваґен" мусить вести завзяту конкуренцію з японським автом „Корона". Минулого року японці продали тільки в ЗСА 182.500 цих своїх малих, добрих і дешевих автомобілів. Японці витискують німців з ринку в Австралії, Південній Америці і навіть у деяких европейських країнах.Японці вбачають у німцях свого головного конкурента — і колишнього учителя.

Довгими десятиліттями німці славилися своїми фотоапаратами; мало-хто не чув про славну „ляйку". Тепер Японія продукує фотоапаратів більше, як Німеччина, японські фотоапарати не гірші за німецькі і значно дешевші. Японці признають, що тут, як і в багатьох інших продуктах; вони копіювали німців і у них вчилися. Тепер вони не тільки догнали, але й перегнали своїх учителів, — пише „Шпіґель".

Ці успіхи є справжнім чудом, коли взяти до уваги, що Японія майже не має своїх природних багатств і сировиці мусить купувати за кордоном. Лише сто років тому Японія фактично перебувала в середньовіччі і не мала жадного університету, жадного банку...

Тепер недалеко від Токіо, найбільшого в світі міста з понад 11 мільйонами населення, японський уряд будує величезну Наукову Централю коштом півтора мільярда долярів. У 1975 р. там працюватимуть 160.000 науковців, інженерів, техніків. Вони і їхні родини мешкатимуть там же. Це має бути краща і значно побільшена копія совєтського наукового осередку в Новосибірську. При цьому варто зазначити, що торговельні зв'язки СССР з Японією увесь час поширюються, правдоподібно, з огляду на ворожість обох цих країн до червоного Китаю.

Хоч життьовий стандарт у Японії ще значно нижчий, як у Західній Німеччині і нижчий, як в Італії та Голляндії, японці втішаються вищим добробутом, як будь - коли в своїй довгій історії. І міністер фінансів Фукуда заявив представникові німецького журналу, що вже в 1988 р. японці матимуть найвищий у світі життьовий стандарт. Великий полководець, генерал Д. МекАртур, переможець Японії у другій світовій війні, заявив, що в XXI столітті Східня Азія житиме під фактичним проводом Японії. Коли проаналізувати дотеперішні успіхи цієї країни і її пляни на майбутнє, то варто над цими справами призадуматися, маючи на увазі також українську приповідку, що „жадне дерево не росте до неба".

Тиражі японських газет найвищі в світі: щоденник „Асаґі Шімбун" виходить у кількості понад 9,000.000 примірників. Для порівняння: тираж найбільшого у вільному світі щоденника, лондонського „Дейлі Міррор" виносить 6,400.000 примірників. 97% японських родин мають телевізійні апарати, 84% — холодильники і 75% — пральні машини. В цьому відношенні японці перегнали всі без виїмку західньоевропейські держави.

З другого боку слід згадати, що, хоч Японія є демократичною державою, японський робітник не має можливости страйкувати так, як в Америці, бо його негайно звільнили б з праці. Робітничі спілки під цим оглядом слабі і неохоче вдаються до страйків. Японські робітники працюють дуже важко і ніколи не менше як 48 годин тижнево. Правда, зиски японських промисловців далеко нижчі, як промисловців в інших індустріяльних країнах.

Кореспондент „Чікаґо Дейлі Нюз" пише з Токіо, що для пересічного мешканця цієї столиці безнадійною справою є придбання власної хати. В околицях Токіо найскромніша хатина на малесенькому клаптику землі коштує не менше як 60.000 американських долярів. Це — неосяжна сума для пересічного японця.

Недавно канцлер Західньої Німеччини Кіссінґер, щоб засвідчити приязнь і співпрацю між цими двома країнами, відвідав Японію. Японці в розмовах з високим гостем заявили, що їхня ціль добиватись щораз більших економічних успіхів, з тим, щоб осягнути такий самий загальний добробут, яким втішається Західня Німеччина.

В наступному числі „Свободи" буде поданий повний текст „Звернення представників кримського народу до світового громадянства".

Пишімо петиції

Рішенням Найвищого Суду ЗСА усунено молитву із державного шкільництва — молитву дитини до свого Творця.

Новопризначений головний Суддя Найвищого Суду Воррен Ерл Бирґер, складаючи присягу, згадував ім'я Бога. Щодня Конґрес розпочинає свою працю молитвою. На банкнотах читаємо надпис, який найкраще віддзеркалює життя і працю звичайного американського громадянина, основи цієї держави: „Уповаємо на Бога". Щонеділі і перед боями в частинах американської армії у В'єтнамі провадиться молитва. Військові капеляни провадять щоранку молитву в частинах, які стаціонують в Америці і на закордонних базах. Їдучи автом через міста, містечка й села Америки, раз-у-раз бачимо перед будинками статуї Божої Матері, заквітчані живими квітами. Згадаймо, як ми через радіо чули схвильований голос нашого астронавта, коли він з підмісячних висот читав уривки із Святого Письма. Згадаймо також, що під час зустрічі президента Р. Ніксона з астронавтами-героями з „Аполло-11" на кораблі спершу прочитано молитву до Творця. Врешті, гляньмо на власну хату: чи забракло в когось місця на стіні для святого образу?

Людина не може жити без віри. Вона занадто велика і одночасно занадто мала, щоб, усвідомлюючи, що живе на летючій велетенській кулі у безмежному просторі — не вірити в Бога. Навіть комуністи не можуть обійтись без віри в щось, і тому вони намагаються примусити підкорене ними населення відмовитись від віри в Бога і вірити... в „комунізм", що виявився нежиттєздатним. У совєтському антирелігійному журналі „Наука и Религия" за лютий 1969 р. визнано, що в СССР є тепер кругло 50 мільйонів віруючих, лише християн!

Український та інші поневолені народи змагаються з режимом за право вірити в Бога. Тут, у вільній Америці, ми маємо домагатись, щоб у школах була повернена дітям молитва. Вважаємо, що це питання має бути порушене в резолюціях X Конґресу Американських Українців, що відбудеться в жовтні.

УКРАЇНСЬКІ ЄВАНГЕЛЬСЬКІ БОГОСЛУЖЕННЯ В МЕЛЬБОРНІ

Мельборн, Австралія. — Кожної неділі о 11 ранку і о 7-ій вечора відбуваються в приміщенні Української Євангелицької Церкви у Гленрой, Вік. українські євангельсько-баптистські Богослуження. Проповідником пастирем у тій церкві є Григорій Лутанюк, який — на бажання людей — безкоштовно роздає і висилає Євангеліє та іншу релігійну літературу.

Західня Німеччина і Японія, найбільше знищені американською зброєю країни, стали найкращими союзниками Америки.

ГОЛОС ЧИТАЧА

До спогаду „Про Владику від благословення дзвонів"

У числах 138 і наступних „Свободи" радник С. Шах у своїм спогаді „Владика від благословення дзвонів" як історик згадав про княжгород Перемишль над Сяном, столицю князів Ростиславів з його владичим престолом. Зокрема шановний автор подав трагічний фраґмент з останніх днів другої світової війни, який до сліз порушив уми і серця не лише українського населення Перемищини, а й всієї української спільноти у діяспорі: злочинне насильство, поповнене комуністами Польщі і СССР, які спільними силами стерли український Перемишль з лиця землі, прогнавши з міста обох українських Владик, ординарія Йосафата Коциловського, ЧСВВ (1876-1947), і єпископа-суфраґана Григорія Лакоту (1883-1951). При тому, вони позамикали наші церкви, а катедру св. Івана Христителя на „Владичім" у 1946 р. обернули на римо - католицький костел св. Тереси.

Польська поліція арештувала двох наших єпископів, вантажним автом вивезла через Медику на схід і передала в руки НКВД. У висліді такого варварського насильства втратили ми в Перемишлі наш єпископський престіл, який існував від IX століття. Кир Йосафат опинився в тюрмі коло Києва, де й помер, а Кир Григорій як вуглекоп у концентраційному таборі коло Воркути закінчив своє життя смертю мученика в р. 1951. Останню вістку про Кир Григорія подав мені колишній парох сіл Подолецьі і Голодівки (місце народження Кир Григорія) о. Я. Захарясевич з Філядельфії, переславши також світлину Кир Григорія з р. 1928. Радник С. Шах зокрема згадав Кир Григорія як дбайливого „кустоса"-сторожа капітульного архіву і науковця.

Згадав також рад. Шах про ганебний вчинок польського короля, який у р. 1412 відібрав перемиським владикам церкву св. Івана Христителя і передав римо - католицькому єпископові, наказуючи викинути з підвалу під катедрою останки похоронених наших князів, єпископів, бояр, щоб, вульгарно висловлюючись, не було чути „одорем рутенікум".

Відносно капітульного архіву в Перемишлі належне вияснення може дати римо-кат. о. Кволек, директор цього архіву.

У своїх спомизах він пише про свої знайомства з деякими професорами. Для точности деяких інформацій вважаю своїм обов'язком подати деякі спростування, тим більше, що згадані професори і пок. Кир Григорій особи мені добре відомі з моїх рідних сторін.

Покійний Кир Григорій народжений 1883 року в селі Голодівка, назву якої большевики змінили на Задністряни, у віддаленні від м. Комарна 13 км., в якому Кир Григорій закінчив народну школу, а звідси переїхав до української гімназії у Львові, де здав іспит зрілости в р. 1903. Коли я був учнем другої гімназійної кляси у Львові, моїм корепетитором був в р. 1902 Кир Гри-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Лука Луців

22 ДОПОВІДІ ПРО ІВАНА ФРАНКА

(2)

Професор д-р В. Лев назвав свою дванадцятисторінкову статтю зашироким заголовком „Іван Франко і слов'янські літератури", бо в дійсності в ній знаходимо тільки дещо ширше про Франкові переклади з Пушкіна та згадки про інших письменників. Про відношення Франка до окремих слов'янських літератур уже є цілі книжки. Можливо, що сам автор чомусь скоротив свою статтю, але тоді треба було б змінити її назву.

Тут зазначимо, що і проф. В. Лев гадає, що Іван Франко „свої погляди щодо Росії висказав у сонеті „Багно гнилеє". У замітці в цій справі він написав, що це „контроверсійний погляд на цей сонет Франка, написаний (з наказу!) акад. Агатангелом Кримським в 1926 р. (див. Книгоспілка, Ню Йорк, том XV, ч. II, стор. 299-301)".

Тут треба додати, і ми писали вже вище на цю тему, що в 1926 році ще ніхто не змушував совєтських академіків писати те, в що вони не вірили. Тоді у виданнях УАНаук друкував свої праці акад. Степан Смаль-Стоцький, і ніхто йому нічого не виправляв, хоч він застеріг собі був навіть право користуватися своїм власним правописом...

**

Проф. д-р Матвій Стахів доповідав на тему „Проблеми суспільно - політичного світогляду Івана Франка" (83-102).

Автор вірно стверджує, що у вільному світі досі немає монографічної праці про світогляд Івана Франка. Ми додали б до цього, що після смерти І. Франка на західних українських землях не появилося ні одної поважнішої праці про цього титана праці, ані не видано його творів, хоч це останнє могло навіть оплатитися. Та ці нарікання не дадуть нічого, тому треба принаймні спростовувати ті всі фальші про І. Франка, що їх друкують підмосковські „франкознавці".

І проф. М. Стахів це робить. Він стверджує, що в окупованій Україні „суспільно-політичний світогляд І. Франка перекручується і фальшується у таких твердженнях: 1) І. Франко „еволюціонував від ідеології революційної демократії до пролетарської ідеології марксизму-ленінізму" (так дослівно пише М. Климась). 2) І. Франко „ціле своє життя віддав боротьбі за ідею братерської єдности і дружби українського народу з російським народом та іншими народами Росії" (Климась і М .Возняк). 3) Третя неправда підмосковських „франкознавців" така, що М. Драгоманов та французькі соціялісти не мали ніякого впливу на Франка, бо „рішальний вплив на витворення Франкового світогляду мали Маркс, Енґельс і московські соціялісти. Так твердять О. Білецький, Климась і Возняк". М. Стахів наводить і четверту неправду совєтської „науки" про те, що проф. М. Грушевський був безоглядним політичним і особистим ворогом Франка.

Автор доводить, що Іван Франко був визнавцем етичного соціялізму (Сен Сімона, Овена, Фуріє, Прудона), про який він „уперше почув із листів М. Драгоманова у Львові". Франко не прийняв марксистського соціялізму, тим більше не міг би прийняти марксівсько - ленінський комунізм. Авторові „Панських жартів" чужим було твердження Маркса і Енґельса в „Комуністичнім маніфесті" про те, що „історія всіх дотеперішніх суспільств — це історія клясової боротьби".

В окремому розділі автор доводить, що „І. Франко був борцем за соборну державну самостійність українського народу", і тому „неправдиві твердження совєтських авторів про москвофільство Івана Франка". М. Стахів відкидає як видуманий фальш Москви твердження про те, що проф. М. Грушевський був ворогом І. Франка, бо в дійсності він увесь час підтримував поета і морально і фінансово.

В одному розділі автор стверджує, що Франко не змінив своїх самостійницьких змагань. Це правда, а в дальшому доводить, що І. Франко „не змінив свого виробленого суспільно-політичного світогляду", як це твердять совєтські автори і „дехто з малопоінформованих публіцистів у вільнім світі".

Автор вірно стверджує, що „зрозуміти поетичну творчість Франка можна лише тоді, коли брати під увагу його суспільно-політичну діяльність. Нею він горів, за неї страждав і нею у поетичній формі виповнив також багато своїх літературних творів".

Так, Франкові позитивні герої діяли згідно з програмою, що її визнавав їх творець — Франко. І коли так будемо дивитися на суспільно-політичну ідеологію Івана Франка, то мусимо ствердити, що вона не була такою самою в 70-их і 80-их роках, як у 90-их і пізніше. Ті, що хочуть пізнати Франків світогляд, повинні взяти до уваги не тільки його публіцистичні твори, але й всі мистецькі писання Франка, оповідання, повісті й поезії.

У 1881 р. поет написав поему „Гадки на межі", яку часто наводять совєтські франкознавці на доказ того, що Франко мріяв про ті колгоспи, в яких тепер наші селяни томляться гірше, як за панщини. Поет писав:

Я думав про людське
братерство нове,
І думав, чи в світ воно
швидко прийде?
І бачив я в думці
безмежні поля:
Управлена спільним трудом,
та рілля
Народ годувала щасливий,
свобідний.
(XV, част. II, ст. 62).

У написанім в 1904 р. оповіданні „Хома з серцем і Хома без серця" Франко показує нам як позитивного героя Хому без серця, який не мріє про „безмежні поля — — управлені спільним трудом", бо це — програма Хоми з серцем, який нагадує І. Франка з 70-их і 80-их років. Хома з серцем був „аґітатором, газетярем, борцем у великій, всесвітній боротьбі праці з капіталом. Він кілька разів кандидував до Ради державної, але все перепадав; видавав різні газети, які раз-по-разу конфісковано і які швидко упадали з вичерпання сил" (III, ст. 410).

Хома без серця відкинув „догми і неомильні рецепти нате, що буде і чого ніхто не знає і не може знати" (406). Він працює як громадський начальник, як член повітової ради і член повітового виділу та має плян „годити хату з двором", вірячи в таку соціялістичну, чи навіть радикальну, єресь — як замирення селян із двором. Він вірить, що „коли не стане в нас дворів із чужонародним, паразитним населенням, тоді не буде з ким ані за що боротися".

Замирення села з українським поміщиком показав І. Франко в повісті „Великий шум" (1907 рік), а позитивістичного діяча - інтеліґента стрічаємо в повісті „Перехресні стежки" в особі адвоката Рафаловича, який, як твердять знавці, змальований на основі відомого пізніше політичного й суспільного діяча адвоката Євгена Олесницького зі Стрия.

(Далі буде.)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 26-го до 30-го ТРАВНЯ 1969 РОКУ, НА СОЮЗІВЦІ, КЕРГОНКСОН, Н. Й.

8.

IV. ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Голова Комісії, д-р Володимир Ґалан, склав наступний звіт:

Головна Контрольна Комісія в складі: д-р Володимир Ґалан — голова, Іван Геврик — заступник голови, Іван Вацук і Іван Іванчук—секретарі (українська і англійська мова), та Володимир Гірняк — член — відбула провірну майна і діловодства УНС в днях 31 березня та від 1 до 5 квітня 1969 р. в головному офісі УНС при 81-83 Гренд вул. в Джерзі Сиґі, Н. Дж. та на Союзівці в Кергонксон Н. Й.

Переглядаючи минулорічну працю Контрольна Комісія ствердила, що багато ухвал для добра УНС винесених на Конвенції та Річних Зборах Уряду було виконано, а деяких ще не заторкнуто. В загальному Контрольна Комісія ствердила, що усі цифри, які подали Головний Предсідник Й. Лисогір, Мастуники Предсідника — інж. С. Куропась, п-ні М. Душник, Б. Зорич і В. Сохан, Секретар д-р Я. Падох, Касир — П. Пуцило, як і Директори Союзівки пп. Д. Слободян і В. Квас — є вірні та вірно віддзеркалюють фінансовий і членський стан УНС .

Усі недомагання в веденні діловодства в головному офісі треба приписати недостачі приміщення, яке ще досі невповні розв'язане, але є вже в дорозі до розв'язання, як це мав змогу провірити голова Контрольної Комісії д-р В. Галан в дні 14 травня в Джерзі Сиґі.

Беручи під увагу 75-літній ювілей УНС Головна Контрольна Комісія УНС вважає потрібним подати Головному Урядові УНС та всьому членству свої зауваги відносно вже проробленої праці за останніх 75 років, начеркнути теперішній стан і зробити певні підсумки на майбутнє.

Усю працю УНС можна поділити на дві великі галузі:

1. Громадсько-національну працю,
2. Братсько-забезпеченеву працю.

ДО І. ГРОМАДСЬКО-НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРАЦІ УНС

Ця праця УНСоюзу — це його участь в громадському житті американської іміґрації і цілого українського народу; це участь УНС в праці Українського Конгресового Комітету, в КУК в Канаді, ЗУАДКомітету, в молодечих і спортових організаціях, організаціях ветеранів, у виданні англомовної Енциклопедії та у виданні нашої вільної преси „Свободи"; курси українознавства, табори для молоді. Можна сміло сказати, що без участи представників УНС в цих організаціях, без фінансової допомоги УНС, без його преси, наше громадсько-національне життя було б на багато бідніше. І саме цю участь УНС в громадській праці треба всюди підчеркувати, бо це основна вимога кожної суспільної організації. Слід давати признання там, де вона належиться, але не позволяти не заслужено користуватись працею других.

ДО 2. БРАТСЬКО-ОБЕЗПЕЧЕНЕВОЇ ПРАЦІ

а) Основою цієї праці є члени або організаційна ділянка. І хоч зараз УНС є найбільшою організацією українською у вільному світі, минулий рік виявив деякі недомагання в цьому напрямку, хоч поле праці є велике і може і повинно бути теж поширене і на країни Південної Америки та других країн.

Усе добро, яке УНС зробив для американського і канадського нашого поселення, ми повинні передати в наше 75-ліття нашим братам по крові цілого вільного світу — і помогти їм в їхніх організаційних починах.

Друга можливість зросту це злука наших братських організацій в ЗСА і тому спільні збори Братських Союзів повинні стати речником злуки наших сил.

б) Фінансові справи:

Наші інвестиції в бондах, морґеджах та позиках мають здорову основу і приносять чимраз вищі приходи. Коли в 1964 році ці приходи виносили 3.92% то в 1968 році прибутки зросли до 4.37%.

Головний Уряд робить дальші заходи зміни бондів на кращі відсотки. Коли збільшуються наші приходи, ростуть і розходи, бо смертність в 1968 р. досягла 61.04% або найвищої цифри за послідних чотири роки.

в) Реальності:

1. Реальності в Джерзі Сиґі — це два будинки в яких приміщується головна канцелярія УНС та видавництво „Свобода".

КНИЖКОВА ВАРТІСТЬ ЦИХ РЕАЛЬНОСТЕЙ НА ДЕНЬ 31 ГРУДНЯ 1967 РОКУ

Виносила суму	$ 46,200.00
В звітовому році їх амортизовано на суму	5,500.00
На день 31 грудня 1968 р. вони становили	40,700.00
З цих реальностей осягнений прибуток виносив	24,000.00
Оперативні їх витрати становили суму	16,086.61
Обнижено їх вартість (амортизовано) сумою	5,500.00
Осягнено прибуток у висоті	1,693.39
Разом	$ 24,000.00

2. Реальності в Бронксі, Ню Йорк — це мешканевий апартмент набутий Союзом коштом несплаченої морґеджової позички.

Книжкова вартість цих реальностей на день 31 грудня 1968 р.

Становить суму	$ 27,640.44

В звітовому році з цих реальностей осягнено прибутку

на суму	348.85
втрачено суму	1,103.87

3. Реальності в Кергонксон, Ню Йорк — це відпочинкова оселя, це наша Союзівка.

а) РАХУНОК ПРИБУТКІВ І ВИТРАТ ЗА 1968 Р.:

Оперативні прибутки	$ 333,960.10
Зворотні суми	1,703.46
Разом прибутки осягнули суму	$ 335,663.56
Загальні витрати виносили суму	$ 317,741.98
Осягнено чистий зиск у висоті	$ 17,921.58

або 5.34% загального прибутку.

б) БАЛЯНС СОЮЗІВКИ НА ДЕНЬ 31 ГРУДНЯ 1968 Р.:

СТАН ЧИННИЙ:

Нерухоме майно (закупочна вартість Союзівки та кошти її ремодернізації)	$ 934,012.98
Інвентар	167,489.92
Разом	$ 1,101,502.90

СТАН ДОВЖНИЙ:

Книжкова вартість Союзівки	$ 494,465.82
Відписані суми коштом прибутків Союзу	280,201.76
Прибутковий фонд Союзівки від початку її існування по день 31 грудня 1968 р.	326,835.32
Разом	$ 1,101,502.90

Попри це в звітовому році Союз інвестував ще в Союзівку суму ... 5,347.06

г) ЗАУВАГИ ТА ПОБАЖАННЯ:

1. Книговодство Союзівки слід дальше уважати неповним, його треба доповнити і оформити.
2. На Союзівці треба конечно перевести інвентаризацію рухомого майна, що на день 31 грудня 1968 року становило книжкову вартість $ 167,489.92.
3. Готівкові виплати на суму $ 10,225.35, що мали місце в звітовому році, слід уважати зависокі, на будуче їх треба зменшити до мінімум.
4. Касир УНС повинен подбати про систему фінансового діловодства і на Союзівці.
5. Площі і будинки Союзівки вимагають вже частинного ремонту.

КАНАДА

Канада — це величезний резервуар для нових членів і нової братської праці УНС. Дотеперішнє приміщення і організаційна праця в Канаді вимагають великих реформ і приноровлення до канадійських законів. Подрібні зауваги передасть Контрольна Комісія під увагу Головного Уряду.

В новому приміщенні Канадської Канцелярії при вул. Лейланд 18, яку веде заступник головного предсідника та директор канадської канцелярії Б. Зорич, член Контрольної Комісії мґр Іван Геврик провірив все листування з Відділами і округами й ствердив, що воно було постійне і ділове.

Крім листування директор проводив контакти з тереном телефонічно та відбував організаційні поїздки по заході і сході Канади, провадив з цілим тереном кореспонденцію, давав інструкції секретарям, яких заохочував постійно до організаційної праці а особливо до приєднування нових членів. Відділи в Канаді, на свої питання і прохання одержують із канадської канцелярії вичерпні відповіді.

В загальному взявши, існування канадської канцелярії є дуже потрібне і конечне, воно має не тільки престижеве значення та пропаґандивне, але згідно нового закону канадського Уряду відносно братсько-допомогових організацій ми може будемо змушені його ще поширити, для підкреслення канадського характеру нашої установи.

РЕКОРДОВИЙ ВІДДІЛ

В цьогорічній перевірці діловодства Рекордового Відділу, яким кермує заступник головного предсідника Володимир Сохан, звернули ми особливу увагу на декілька ділянок праці, а саме: на кореспонденцію Рекордового Відділу із секретарями відділів і членами, на працю над перевіркою і оформленням аплікацій на нове забезпечення, на статистику членства, що її веде Рекордовий Відділ по відділам, по клясам забезпечення і по стейтам та провінціям, і на організацію праці цілого Рекордового Відділу, який має в своєму діловодстві стільки різнородних термінових праць, які мусять бути виконані до означених реченців.

Перечитуючи кореспонденцію Рекордового Відділу за останній місяць можна ствердити, що з цього Відділу відходить щоденно біля 30 індивідуальних листів до секретарів і членів, часто із обширними вияснениями та поученнями, які вимагають багато детальної праці. В цій кореспонденції теж багато уваги присвячено плянам нового забезпечення членів із виплаченими грамотами, або і пропозиціям кандидатам у члени забезпечитися, в тому чимало пропозицій забезпечення на вищі суми. За малими вимками кореспонденція є полагоджувана впродовж трьох днів від одержання листів від секретарів, чи членів. Крім згадано вже числа біля 30 листів денно, із Рекордового Відділу відходять щоденно аплікації на грошові звороти, допомоги, заяви на видачу дуплікатів грамот, друки посмертних листів, та посилки із багатьма іншими родами друків — аплікацій для вжитку секретарів і членів.

Із збільшенням сум забезпечення нових аплікантів перевірка одержаних аплікацій вимагає збільшеної уваги. В Рекордовому Відділі проходить перевірка аплікацій справно через кілька окремих фаз перевірки, а крім цього докладно перевіряє всі аплікації головний лікар. Всі аплікації на забезпечення на вищі суми, починаючи від $5,000 підлягають спеціяльній перевірці через установу, яка виконує працю на місцях замешкання аплікантів, а згідно з рішенням Головного Уряду особливу перевірку переводить Рекордовий Відділ при забезпечуванні молодих мужчин, які підлягають обов'язкові військової служби.

Статистика членства, що її веде Рекордовий Відділ, дає кожночасно повний образ стану і руху членства. В щомісячних звідомленнях Рекордового Відділу про рух членства є подавані підсумки цих статистик молоді дорослих і акцидентових грамот забезпечення, як теж по клясам і сумам забезпечення. Із цих докладних статистичних даних ми могли в часі перевірки ствердити, що пересічна сума забезпечення членів УНСоюзу постійно зростає, та що серед нововиданих грамот є чимраз більше грамот на вищі суми забезпечення. Цей вияв належного зрозуміння життьового забезпечення серед членства УНСоюзу та вияв повного довіря до своєї забезпеченевої установи дуже замітний після аналізи нових грамот із 1968 року та з перших місяців 1969 року.

Все таки з другої сторони прийшлося нам ствердити, що за останній 1968 рік числа активних членів УНСоюзу так деп. молоді, як і дорослих значно зменшилися, хоч збільшилася загальна сума забезпечення всіх членів УНСоюзу. Подані внизу статистики членства за минулий рік є сумним образом у підсумках руху членства, бо від довгих років УНСоюз вдержував постійний ріст у числі членства, так загального, як і активного.

Праця Рекордового Відділу проходить дуже справно завдяки добрій організації праці цілого Відділу. Термінові праці над оформлюванням аплікацій нових членів, опісля над виготовленням місячних виказів для поодиноких відділів, а дальше над виготовленням нових грамот є виконувані після докладно устійненого пляну на час, так завдяки добрій організації праці, як і відданости службовиків цього Відділу. Все таки цей Відділ потребує ще для справнішого виконування всіх праць ще додаткових службовиків, бо чимало праць приходиться теперішньому складові Рекордового Відділу виконувати на овертаймовій праці, а в кожному випадку захворіння, чи навіть відпустки службовика спадає на персонал цього Відділу надмірний тягар праці.

Тому для дальшого поліпшення діловодства Рекордового Відділу потрібне збільшення персоналу, а для цього збільшення персоналу знову ж конечним є більше приміщення. Потребує Рекордовий Відділ теж більшого приміщення і на документи забезпечення членів УНСоюзу та всі рекорди, що їх цей Відділ зберігає. Про окрему кімнату для керівника цього Відділу заступника головного предсідника Володимира Сохана ми вже згадували в минулорічному звіті. Така кімната для нього конечна для ще кращої організації праці Відділу, в якому службовики разом із своїм керівником працюють у великій тісноті.

В загальному треба підкреслити з признанням продуктивність праці та дуже добру організацію праці Рекордового Відділу з його відданими службовиками на чолі з їх керівником. Рівнож пропонумо звузити засяг контролі фірми Ернс і Ернст, що на мою думку виявилася дуже коштовною.

На підставі точних статистик Рекордового Відділу ми зібрали подані внизу дані про стан і рух членства за 1968 рік:

СТАН І РУХ ЧЛЕНСТВА ЗА 1968 РІК
Департамент Молоді
(активні члени)

Стан з 1-го січня 1968 року	24,671
Прибуло за 12 місяців	1,509
Разом	26,180
Відійшло за 12 місяців	2,135
Стан з 31-го грудня 1968 року	24,045

Департамент Дорослих
(активні члени)

Стан з 1-го січня 1968 року	52,649
Прибуло за 12 місяців	3,950
Разом	56,599
Відійшло за 12 місяців	4,255
Стан з 31-го грудня 1968 року	52,344
Департамент молоді зменшився за 1968 рік на	626
Департамент дорослих зменшився за 1968 рік на	305
Разом оба департаменти зменшилися за 1968 р. на	931
Стан усіх членів (активних) з 31-им грудня 1968	**76,389**

РУХ ЧЛЕНІВ ДЕП. МОЛОДІ ЗА 1968 РІК
(Активних членів)

Стан з 1-го січня 1968 року	24,671
У 1968 році:	
прийнято нових членів	1,084
прийнято наново	300
прийнято з перехідними листами	103
прийнято з інших кляс	22
Разом	26,180
У 1968 році:	
суспендовано	584
відійшли з перехідними листами	103
відійшли до деп. дорослих	99
відійшли до інших кляс	19
відійшли зі зворотами в готівці	294
відійшли з виплаченим забезпеченням	543
виплатили повністю вкладки	430
відійшли на безплатне продовження	2
відійшли до дорослих з молод. грамотами	36
померли	25
Стан з 31-го грудня 1968 року	24,045

РУХ ЧЛЕНІВ ДЕП. ДОРОСЛИХ ЗА 1968 РІК
(Активних членів)

Стан з 1-го січня 1968 року	52,649
У 1968 році:	
прийнято нових членів	2,788
прийнято наново	703
прийнято з перехідними листами	330
прийнято до дор. з молод. грамотами	36
прийнято з інших кляс	93
Разом	56,599
У 1968 році:	
суспендовано	1,302
відійшли з перехідними листами	344
відійшли до інших кляс	94
відійшли зі зворотами у готівці	432
відійшли з виплаченим забезпеченням	517
виплатили повністю вкладки	710
відійшли на безплатне продовження	7
померли	849
Стан з 31-го грудня 1968 року	52,344
Всіх активних членів обох департаментів з 31-им грудня 1968 року було	76,389
На виплаченому забезпеченні і безплатному продовженні було	11,876
Стан усіх членів з 31-им грудня 1968 року	**88,265**

Зіставлення членства УНСоюзу по клясам забезпечення за станом з 31-го грудня 1968 року.

Департамент Молоді

Кляса	Число членів
Кляса I — T-16 і T-18	1,073
Кляса II — P-70	258
Кляса III — E-16	86
Кляса 4P — P-20	2,435
Кляса 5E — E-20	3,215
Кляса 6C — E-18	515
Нові кляси:	
Кляса E-20	5,300
Кляса E-18	4,352
Кляса E-65	210
Кляса P-20	6,460
Кляса P-16	141
Разом активних членів Деп. молоді	24,045
На виплаченому забезпеченні і безплатному продовженні	2,734
Всіх разом у Деп. молоді	**26,779**

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів
Старий рід забезпечення	95
Кляса O — P-70	297
Кляса T	4,864
Кляса W	12,327
Кляса P-20	16,240
Кляса E-20	10,874
Кляса E-65	1,807
Кляса P-65	1,274
Кляса DP-60	311
Кляса DP-65	272
Кляса T-10	132
Кляса T-5	28
Акцидентове забезп. — ADD	3,220
Дорослі члени з молодечими грамотами	
Кляса 4P — P-20	164
Кляса 5E — E-20	191
Кляса 6C — E-18	1
Кляса E-20	104
Кляса E-65	10
Кляса P-20	127
Кляса P-65	6
Разом активних членів Деп. дорослих	52,344
На виплаченому забезпеченні і безплатному продовженні	9,142
Всіх разом у Деп. дорослих	**61,486**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ

Контрольна Комісія перевірила діяльність Організаційного Відділу УНСоюзу, який веде головний секретар, а саме книги, течки з копіями листування, картотеки організаційні та статистичні й інше, і знайшла їх у повному порядку. Книги та картотеки, які є доповнювані кожного місяця, дають повний і чіткий образ праці та стану цього відділу, а з цим і організаційного стану УНСоюзу, а копії листування з Відділами, Округами, а зокрема з постійними організаторами, дають огляд постійного зв'язку з організаційними клітинами нашої установи та її діячами на місцях. При перевірці організаційного відділу Контрольна комісія мала повну співпрацю його керівника.

ЧЛЕНСТВО

В минулому році Український Народний Союз придбав 3,872 нових членів, а саме: 2,291 членів зі звичайним життєвим забезпеченням та 497 з акцидентовим, отже разом 2,788 дорослих членів і 1,084 дітей і молоді. В 1967 році число нових членів виносило 4,400, отже в звітовому році зорганізовано 528 членів менше. Зросли також втрати в членах в тому році, які осягнули число 3,868 й тому на ділі минулий рік закінчився без втрати, але й без приросту, чи радше з невеликим приростом чотирьох членів у загальному числі членів. В 1967 році втрати виносили 3,192 члени, отже в 1968 році втрати були на 676 членів більші. В тому році вже позначився вплив двадцятирічча останньої, великої іміграції українців до ЗСА і Канади, а саме дозрівання їх 20-річних грамот. З кінцем 1968 року загальний стан членів УНСоюзу виносив 88,261.

Хоч число членів УНСоюзу в минулім році підросло незначно, то минулий рік був дальшим, поважним поступом відносно висоти, пересічної і загальної, суми забезпечення членів. 3,872 нових членів, придбаних в 1968 році забезпечене на загальну суму $7,180.500, що дає пересічну висоту забезпечення одного члена на $1,885. Рік раніше, в 1967, пересічня сума забезпечення нових членів виносила $1,825, отже на 60 долярів нижче. Завдяки цьому зростові зросла також пересічна висота не тільки нових членів, але також усіх членів УНСоюзу, яка вперше в історії УНСоюзу переступила тисячу долярів і досягла $ 1,2029. Вслід за цим значно зросла загальна сума забезпечення всіх членів УНСоюзу. З кінцем 1967 року всі члени УНСоюзу були забезпечені на суму $116,654.251, а з кінцем 1968 року ця сума піднеслася на $2,884.263 й досягла суму $119,538.514. Цей зріст говорить про відраднішу сторінку членства УНСоюзу та нашої громади: більше цінення життєвого забезпечення.

Слід згадати, що Відділи УНСоюзу положені на терені Канади зорганізували в 1968 році 791 нових членів. Це число є на 189 членів менше, як число нових членів придбаних в Канаді в 1967 році, яке було 980. Але Канада мала менші втрати й збільшила своє загальне число з кінцем 1968 року на 87 членів й дійшла до 8,954 з $13,905.209 загальної суми забезпечення.

ОРГАНІЗАТОРИ

Як раніше більшу частину нових членів зорганізували відділові секретарі. Але поважну ролю відіграли також постійні, а зокрема обласні, організатори. В 1968 році обласні організатори придбали 373 членів, а постійні організатори 477, разом 850 членів. Ці числа були значно менші, як рік раніше, коли обласні організатори були зорганізували 435, а постійні 703, разом 1,138 членів. Отже, в 1968 році обі категорії організаторів приєднали 288 нових членів менше, як попереднього року. Відсотково в 1967 році ці організатори були зорганізували понад 25% усіх членів, а в минулому році цей відсоток виносить тільки 22%.

Як раніше, в 1968 році було тільки трьох обласних організаторів, і то тільки до серпня, бо в тому місяці перестав виконувати функції обласного організатора новобраний головним контролером п. Володимир Гірняк. Новий обласний організатор п. Євген Репета почав свою працю щойно в грудні 1968 року. Число постійних організаторів виносило 12, але від вересня перестав працювати найуспішніший постійний організатор, головний радний п. Іван Одежинський.

Тому, що з уваги на змінені обставини життя та переміни в нашім американсько - українськім громадянстві, чимраз важче за повноцінних секретарів Відділів, зокрема з-поміж молодшого покоління, головна увага в організаційній ділянці повинна бути звернена на придбання якнайбільш професійних, постійних чи обласних організаторів. Збільшення числа тих організаторів буде рішальним для дальшого росту числа нових членів і не менше важного зросту суми їх забезпечення. А придбаємо організаторів тільки тоді, як дамо їм можливо накращі умови праці та заробітку.

Слід згадати також про участь в організуванні нових членів головних урядовців УНСоюзу. В 1968 році вони зорганізували 702 нових членів, то є на 197 членів менше, як в році 1967, коли вони придбали були 899 членів. Це вже другий рік під ряд головні урядовці зменшують свій уділ в приєднуванні нових членів і то дуже значно. Слід їм більше попрацювати в цім новім, ювілейнім, році.

(Продовження на сторінці 4-ій)

IV. ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

(Продовження зі сторінки 3-ої)

ВІДДІЛИ

З початком 1968 року УНСоюз мав 400 Відділів, положених на території 28 стейтів і Дистрикту Коломбія в ЗСА та 59 Відділів, положених на території сьоми провінцій Канади, разом 459 Відділів. Впродовж року прибули чотири нові Відділи, а саме три в ЗСА і один в Канаді, та вибули два Відділи в ЗСА, які були прилучені до інших. В цей спосіб з кінцем звітового року УНСоюз мав у ЗСА 401 Відділів та в Канаді 60, разом 461 Відділів, отже на два Відділи більше. З оснуванням Відділу в Гюстон, Тексас, поширено діяльність УНСоюзу на цей новий, 29-ий стейт.

Активність Відділів є залежна від чисельности місцевої громади, її свідомости й активности, а в першу чергу від активности секретаря Відділу та інших членів його уряду. Статистика, переведена організаційним відділом, виявляє, що один Відділ придбав в минулім році понад 100 членів; п'ять від 99 до 50; 42 Відділи зорганізували від 49 до 25; 96 Відділів від 24 до 10; 81 Відділів від 9 до 5 та 140 Відділів від 4 до 1. Не взяли ніякої участи в кампанії 96 Відділів. Є це здебільша малі Відділи, але й вони становлять проблему, яку слід розв'язати.

З уваги на величезне розкинення Відділів головним засобом зв'язку з ними є листування. Організаційний Відділ вів листування з Відділами, їх секретарями, урядовцями та конвенційними делеґатами шляхом обіжних листів та індивідуального обміну листами. Як довго всі Відділи не будуть віддані під опіку обласних організаторів, слід збільшити особисте листування, що вимагатиме збільшення персоналу організаційного відділу.

Побіч різних статистик, які переводить організаційний відділ, слід відзначити статистику віку секретарів Відділів. Вона виявляє, що молодь далі не цікавиться працею у Відділах. Усього 6% секретарів є нище 40 року життя, а що четвертий переступив пенсійний вік. В цім криється поважна загроза для розвитку УНСоюзу.

ОКРУГИ

Число округ, які гуртують більшість Відділів, залишилося це саме, що минулого року, а саме 29 з двома другими округами (Ст. Луїс, Мо. і в Лудлов, Масс.), які не проявляють ніякої активности. Поза цими Округами залишаються 41 необ'єднаних Відділів.

Назагал тільки нечисленні Округи виконують свої організаційні обов'язки, а зокрема допильновують щорічні акції збільшування членів. Але мимо цього Округи являються цінним посереднім звеном поміж Відділами та головною канцелярією й головними урядовцями. Засобами, які збільшили б працездатність Округ, є підшукання окружних організаторів, про що в першу чергу повинні подбати самі окружні управи, та призначення Округам скромних бюджетів на їх працю. Без цього немає охочих докладати до своєї праці свої гроші для нашої заможної установи. Також слід було б статутово упорядкувати справу окружних комітетів. Ювілейні святкування УНСоюзу підкреслюють потребу вдержання Округ, як також репрезентантів УНСоюзу в терені. Самі Відділи на це замалі, а в місцевостях, де їх більше, треба спільного репрезентативного тіла.

Організаційний відділ веде статистику Округ, їх проводів і їх організаційних успіхів та невдач. Що-місяця виготовляє підсумки членської кампанії, які висилає усім Округам та головним урядовцям, зпідміченням найважніших, актуальних завдань Округ та Відділів. Він дбає про відбування окружних зборів, відновлювання окружних управ і постійний зв'язок з Округами і, за їх посередництвом, з Відділами з Екзекутивою та головними урядовцями.

В звітовому році найбільш успішними округами були округа Філядельфії, яка здобула найбільше членів і мала найбільше організаторів та округа з осідком у Вінніпеґу, яка майже на 150% виконала свою квоту.

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИШКІЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Успіх на організаційному відтинку в значній мірі залежить від інформативно - пропаґандивної діяльности. Відділ веде живу інформативну діяльність при помочі інформативних брошур, яких під цю пору має в українській мові 19 та в англійській 15, разом 34. Останньо видані брошурки, зокрема „Скільки потрібно життєвого забезпечення", „Життєве забезпечення родини" з прикладами забезпеченевого пляну для всіх членів родни й інші, написані живо й переконливо; вони матимуть успіх у терені. Треба лише спонукати секретарів, щоб вони ними масово користувалися у своєму власному інтересі. „Трибуна УНС" з численними статтями та дописами про життя в УНСоюзі, союзові Календарі - Альманахи зі союзовими статтями та окремі статті в „Свободі", зокрема з циклу „У всякого своя доля", доповнюють інформації, розповсюджувані інформативними брошурками УНСоюзу. В тому напрямі діють також кличі-слоґани, які постійно зміняються і переконують громадянство до життєвого забезпечення. Організаційний відділ має чималий каталоґ цих слоґанів, який часто доповнює новини. Пропаґанди немає ніколи забагато. Зокрема треба її видатно збільшити на терені Канади.

Вишкільна праця не менше важлива, як інформативна. Вона ніколи не була добре поставлена в УНСоюзі, а в минулім році вона була ще скромнішою, бо не відбувся центральний вишкільний курс організаторсько - секретарський на Союзівці. Чимраз тяжча конкуренція з бизнесовими компаніями вимагає посилення нашої вишкільної праці, а не її зменшення. З наших курсів вийшли наші найкращі організатори, яких, на жаль, маємо замало, як замало маємо вишкільних курсів.

На закінчення цього звіту з перевірки організаційного відділу головної канцелярії, для добра нашої установи, зокрема в цім ювілейнім році, повторюємо наші пропозиції з попереднього звіту за 1967 рік:

1. Збільшити заходи для вишколу всіх секретарів та організаторів, примушуючи їх до участи у вишкільних курсах на Союзівці і по Округах.
2. Значно збільшити число обласних і постійних організаторів, запевнюючи їм можливо найкращі умови праці.
3. Збільшити персонал організаційного відділу.
4. Збільшити активність Окружних Комітетів, допомагаючи їм у праці фінансово.
5. Збільшити інформаційну службу та зв'язок з громадянством, зокрема користати з радіопередач і несоюзової преси.
6. Збільшити число союзових статтей в „Свободі", та
7. Збільшити активність головних урядовців й зробити їх співвідповідальними за стан їхніх Округ.
8. Лучити малі й неактивні Відділи з другими.

ВИДАННЯ

„Свобода", Юкраїніен Віклі", Календар, „Веселка" і всі другі видання ставлять УНС на чоло усіх українських організацій вільного світу, але рівночасно вимагають більше розподілу праці в редакції. Персонал і редакція наших видань перетяжені працею і є велика потреба нових молодечих сил.

КІНЦЕВІ ЗАВВАГИ

1. Потрібна більша співпраця в Головному Уряді.
2. Потрібне змодернізування офісу.
3. Потрібно зробити заходи до збільшення членства.
4. Реорганізація нашої праці в Канаді.
5. Поширення УНС на країни Південної Америки та Британії.
6. Поширити і реорганізувати Культурну Комісію — згідно з рішенням Конвенції і Головного Уряду та після вимог нового часу і вимог нової поширеної праці на нових 75 років, для УНС.

Взявши під увагу, що праця і діловодство УНС були ведені після ухвал Конвенції і постанов Головного Уряду, Контрольна Комісія ставить внесення на прийняття до відома звітів Головного Уряду УНС.

Керґонксон, Н. Й., 25 травня 1969 р.

Д-р Володимир Галан — Президент
Іван Геврик — Заступник Президента
Іван Ващук — Секретар
Іван В. Іванчук — Секретар
Володимир Гірняк — Член

Після звіту Головної Контрольної Комісії приступлено до чергової точки нарад, а саме звітування головних контролерів.

V. ЗВІТ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звіт голови д-ра Володимира Ґалана

Як головний Контролер УНС, я виконав усі доручення Головної Екзекутиви та все і всюди старався поширювати добре ім'я УНС вказуючи на його історичні заслуги в минулому та ще більші завдання на майбутнє. Як почесний голова філядельфійської округи УНС я мав змогу співпрацювати з нашими урядниками на місці, зокрема з головним радним Ст. Гавришем, який є рівночасно головою філядельфійської округи і він подасть обширніший звіт нашого побідного першуна в організаційній роботі УНС.

На окружних нарадах в Торонті в Канаді — я вказував на можливість змагання цих двох наших активних округ, — але, як головний Контролер УНС, я радо повитав би побіду торонтської округи

Як у минулих роках, так і в цьому році я брав активну участь в громадській праці — зокрема на харитативному полі, як Президент ЗУАДК і ОбВУА, а від імени Української Щадниці у Філядельфії (Ukrainian Savings & Loan Ass'n) я мав нагоду брати участь в міжнародних конґресах щадниць (Англія, Канада) та там ширити добре українське ім'я.

Рівночасно мав нагоду провірити деякі справи зв'язані з непорозумінням секретаря та 4-го містопредсідника та нашого організатора.

При цій нагоді хочу скласти Головному Урядові УНС і Редакції „Свободи" щиру подяку за їх увагу та дар для ЗУАДУ та за всебічну допомогу і репортажі з моєї праці.

Зокрема моя щира подяка складачам „Свободи" — що вони з великою любовю поставилися до друку моїх споминів п.н. „Батерія Смерти" і так старанно їх виготовили.

Моя щира подяка усім урядникам відділів УНС Філядельфійської округи, що знову поставили нашу філядельфійську округу на перше місце і визвали другі округи до організаційного суперництва.

В 75-ліття УНС — перед нами повних 75 літ ще більшої праці для добра його членів та участи нашого народу в його визвольній війні.

Звіт головного контролера Івана Геврика

Мені, як головному контролерові УНСоюзу приходиться втретє звітувати на наших річних нарадах. Хоч мій звіт це звіт члена головного Уряду, але я виконую в УНСоюзі більше функцій: я є секретарем 445 відділу, організатором на Манітобу, головою Округи Обласного Комітету Відділів УНСоюзу Західної Канади і представником до Президіяльної Ради КУК.

Ювілейний тобто 1968 рік нашого органу „Свободи" з нагоди його 75-ти річчя записався в історії УНСоюзу в Канаді, а особливо в історії УНСоюзу Заходу Канади одним з найбільш успішних років. Вінніпезька тобто Західня Канадська Округа виконала свою квоту на 150%, здобуваючи одно із перших місць в УНСоюзі.

Слід відмітити, що до цього успіху причинилися: поїздка заст. Головного Предсідника і Директора Канадської Канцелярії Б. Зорича та організаційна поїздка Обласного організатора В. Дідюка, як також відбута нарада в червні 1968 року Округи Західної Канади в Едмонтоні з нагоди Конґресу Братства Українців Католиків. Учасниками нарад були Директор Канадської Канцелярії Б. Зорич, Обласний Організатор та Головний Радний В. Дідюк, представники відділів Едмонтону, Саскатуну, Калґари, Вінніпеґу та ряд запрошених гостей. Наради відкрив і проводив голова Округи І. Геврик, на яких рішено почати кампанію.

В Канаді слід відмітити наших успішних будівничих: пані Софія Куца, Панство Бурії, В. Шаран, В. Пінковський, Є. Омельченко і ряд інших.

З моєї праці за останній рік, хочу згадати, що я приєднав в 1968 році 45 членів, що допомогло відділові 445 зайняти восьме місце серед найбільш успішних відділів УНС. В моїй праці сприяли мені члени нашого відділу.

З нагоди відвідин заступника Головного Предсідника та голови Канадської Канцелярії п. Б. Зорича в часі його подорожі по Західній Канаді, я скликав наради округи Заходу Канади, а в його поворотній дорозі зорганізував зустріч з членством.

На пластовому ярмарку цього року я роздав літературу про УНС, щоб поінформувати найширші круги громадянства про працю і значіння УНСоюзу для української громади.

В тому часі я заступав УНС на різних імпрезах в Вінніпеґу і поза ним:

Був у громадському Комітеті для відзначення 75-ліття та 50-ліття священства Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого.

Брав участь у всіх урочистостях в Торонті з нагоди приїзду Верховного Архиєпископа і Кардинала Й. Сліпого та у спільному засіданні Головного Уряду УНС із Кардиналом.

Брав участь у Вінніпеґу у всіх імпрезах із нагоди побуту Верховного Архиєпископа і Кардинала Й. Сліпого, як також в Едмонтоні.

Репрезинтував УНС на прийнятті в честь Митрополита М. Германюка.

Репрзентував УНС на Фестивалі у Дауфин разом з иншими урядовцями УНС, де ми перевели різні наради в справі оживлення УНС на цьому терені.

Був делеґатом на Конгресі КУК від УНС де зїхались всі головні урядовці з Канади, а також був присутній Головний Предсідник Й. Лисогір з Америки та Головний Радний М. Куропась. Там же ми відбули наради Союзової Канади, на яких промовляли голова Канадської Канцелярії Б. Зорич Головний Предсідник Й. Лисогір сен. П. Юзик і инші. Наради відкрив і проводив ними І. Геврик.

Відбув організаційну поїздку до Дауфин з головним Предсідником Й. Лисогором і Директором Канадської Канцелярії Б. Зоричем, в справі участі УНС у Фестивалі і відділу УНС в Дауфині. Відвідали могилу о. Дмитріва в околиці Дауфину. Відбули наради з представниками церкви і деякими громадянами в справі оживлення відділу.

Відвідали Їх Ексцеленцію Митрополита М. Германюка відносно заплянованих святкувань в Дауфин та участи в них представників наших церков.

Брав участь та репрезинтував УНС з нагоди відзначення 75-ліття громадської і священичої праці о. Др. Мітрата В. Кушніра члена УНС та виголосив привіт від УНС і Свободи.

Репрезентував УНС на Кооперативному Святі.

Репрезентував УНС на бенкеті з нагоди 20-ліття Вінніпезької Станиці Пласту.

Репрезентував УНС на святі Просвіти.

Крім цього я брав участь в цілому ряді різних імпрез міста Вінніпеґу.

Крім основної праці якій я найбільше часу присвячую, беру теж активну участь в инших організаціях на терені нашого міста Вінніпеґу.

В цьогорічній моїй третій з черги перевірці діловодства рекордового відділу, яке веде заст. головного Предсідника В. Сохан і організаційного яке веде головний секретар Др. Я. Падох, я мав змогу здебільша запізнатися ближче з їх системою, а особливо звернули увагу на декілька ділянок праці обох відділів як також Канадської Канцелярії.

Точний звіт з моєї перевірки рекордового і організаційного відділів та Канадської Канцелярії є включений в загальний звіт Контрольної Комісії.

Відносно розвитку УНСоюзу в Канаді і Америці, Головний Уряд повинен знайти такий підхід, який найкраще відповідав би під сучасну пору, а особливо в майбутньому. Тому пропоную в друге на майбутнє взяти до уваги:

1. Справа приналежности УНС до КУК в Канаді на рівні з іншими складовими організаціями, так як в Америці УНС належить до УКК.

2. Купно союзових домів по більших українських скупченнях, де моглаб сходитися союзова молодь та старше членство попри своє обезпечення, гуртуватися в спортові гуртки, танцювальні й инші і плекати так званий „Фратерналізм", бо обезпечення можна набути в будь якій іншій асекураційній компанії.

3. Видання „Канадської Трибуни" УНС в українських канадських тижневиках.

4. Частіше проголошували про УНС в Канаді як і в Америці в радіо передачах.

Впродовж моєї праці для УНСоюзу, стараюсь держати постійний звязок з головною Екзекутивою та виконувати свої завдання і припоручення точно і совісно. Всюди на більших чи менших імпрезах чи приватних зустрічах, стараюся поширювати інформації та пропагувати ідеї Батька Союза.

Закінчуючи свій звіт певними заувагами та рекомендаціями я керуюсь виключно добром, поширенням і дальшим ростом УНСоюзу.

Звіт головного контролера Івана Ващука

Як в минулому, так і в цьому році приходиться мені звітувати про мою, а також частинно про нашої установи діяльність. Моя діяльність, це моя цілорічна Союзова праця, це мої осяги і здобутки на терені союзової Округи міста Дітройту, а частинна діяльність нашого Союзу, це вислід моєї провірки. І так змістом мойого звіту буде:

I. Моя діяльність на терені Дітройтської Округи.
II. Вислід провірки реальностей Українського Народного Союзу.
III. Завваги та побажання.
IV. Кінцеві висновки.

I. МОЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ДІТРОЙТІ.

Рік 1968 в порівнанні з минулими роками був дещо слабшим роком у прирості союзового членства. На протязі року дітройтська Округа придбала 193 нових членів, або 4.52% зі загального числа членів, в тому числі, 10 членів пощастило зорганізувати мені самому.

В звітовому році я був приявний на всіх зборах Окружного Комітету, в міру потреби відвідував поодинокі Відділи, та взяв участь у ювілейній імпрезі з нагоди 75-ліття „Свободи", що відбулася при співпраці Культурно-Громадського Клюбу дня 6. жовтня 1968. року. Брав активну участь у Діловім Комітеті, що був створений для привітання Їх Блаженства Йосифа Кардинала Сліпого. Вітаючи Його хлібом і сіллю у притворі церкви в Дірборні, передав Йому щирий привіт від Союзу і місцевого союзового членства.

В місяці жовтні 1968. року, як делеґат Українського Народного Союзу, брав участь в Конвенції Мішиґенського Братського Конґресу — центральної установи братніх забезпеченевих організацій на Стейт Мішиґен, та був обраний до її Екзекутивного Комітету. Цей пост дає мені змогу навязати звязки з іншими братніми організаціями та краще популяризувати Український Народний Союз серед американської спільноти. Попри це всюди, де тільки мав нагоду, ширив добре імя про Український Народний Союз, підчеркував його невмирущі принципи та заохочував українську спільноту вступати в його ряди для її і Союзу кращого завтра. Для доповнення мойого звіту, слід згадати, що в дні 19. січня 1969. року Річні Збори Союзової Округи вибрали мене одноголосно на голову Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу в Дітройті. Так здебільша виглядала б моя союзова праця на дітройтському терені.

II. ВИСЛІД ПРОВІРКИ РЕАЛЬНОСТЕЙ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

В часі провірки майна й діловодства Українського Народного Союзу, що відбулася в днях від 31. березня до 5. квітня 1969. року, п. Др. Володимир Галан, голова Контрольної Комісії, розподіляючи працю між поодиноких її членів, призначив мене до провірення реальностей У.Н.Союзу, а саме: реальностей в Джерзі Сіті, Ню Йорку і Керґонксоні. Згідно призначення я перевів докладну провірку діловодства і господарки згаданих реальностей за 1968 рік з таким вислідом:

1. РЕАЛЬНОСТІ В ДЖЕРЗІ СИТІ — це два будинки, в яких приміщується головна канцелярія У.Н.Союзу та видавництво „Свобода". Книжкова вартість цих реальностей на день 31. грудня 1967 р. виносила

(на день 31. грудня 1967 р. виносила)	$46,200.00
В звітному році їх амортизовано на суму	5,500.00
На день 31. грудня 1968. р. вони становлять	40,700.00
З цих реальностей осягнений прибуток виносив	24,000.00
Оперативні її витрати становили суму	16,806.61
Обнижено їх вартість (амортизовано) сумою	5,500.00
Осягнено прибуток у висоті	1,693.39
РАЗОМ	$24,000.00

2. РЕАЛЬНОСТІ В БРОНКСІ, НЮ ЙОРК — це мешканевий апартмент набутий Союзом несплаченої моргечової позички. Книжкова вартість цих реальностей на день

31 грудня 1968 року становить суму	$27,640.44
В звітному році з цих реальностей осягнено прибутку на суму	348.85
а витрачено суму	1,103.87

3. РЕАЛЬНОСТІ В КЕРҐОНКСОНІ, НЮ ЙОРК — це відпочинкова оселя, це наша Союзівка.

а) Рахунок прибутків і витрат за 1968. рік:

ПРИБУТКИ:

Мешкання і харчування	$202,289.48
Курси українознавства	9,795.00
Табори	9,996.02
Вари (торги)	61,703.31
Крамниця (торги)	23,663.40
Буфет (торги)	16,336.47
Податки (сколектована сейлс текс)	3,922.24
Вступи і паркування	3,860.00
Телефон (телефонова будка і звороти)	533.28
Самоторгуючі машини	542.20
Новорічна зустріч	684.00
Звороти	1,703.46
Різні	406.89
РАЗОМ	$335,663.56

ВИТРАТИ:

Платні	$ 88,113.38
Харчі (закуп харчів)	63,960.59
Вари (закуп напитків)	25,468.50
Крамниця (закуп товарів)	17,257.59
Буфет (закуп товарів)	10,056.06
Направи (матеріял і праця)	14,595.93
Видатки кухні і їдальні	4,688.84
Прибирання кімнат	11,943.92
Опал-газ-світло	18,972.84
Транспортація	3,559.58
Податки від реальностей	15,175.20
Асекурація реальностей	9,188.08
Податки від торгів (сейлс текс)	7,669.92
Податки від платень	8,743.01
Хворобове забезпечення службовиків	1,023.52
Розвагові імпрези	7,206.21
Телефон, почта і канцелярійні витрати	5,259.75
Оголошення	1,268.00
Лайсенси і правна опіка	1,303.65
Звороти	2,202.18
Банкові кошти	90.47
РАЗОМ	$317,741.98

І так загальні прибутки становили суму	$335,663.56
Загальні витрати виносили	317,741.98
На чистий зиск припало	$ 17,921.58

В звітному році витрати становили 94.66% загального прибутку, а на чистий зиск припало 5.34%. Іншими словами кожний заінкасований доляр дав нам 5.34 центів чистого прибутку.

б) Балянс на день 31. грудня 1968. року.

СТАН ЧИННИЙ:	
1. Нерухоме майно (закупочна вартість Союзівки та кошта її ремодернізації	$ 934,012.98
2. Інвентар	167,489.92
РАЗОМ	$1,101,502.90
СТАН ДОВЖНИЙ:	
3. Книжкова вартість Союзівки	$ 494,465.82
4. Відписані суми коштом прибутків Союзу за весь час існування Союзівки	280,201.76
5. Прибутковий фонд Союзівки від початку її існування по 31. грудня 1968. року	326,835.32
РАЗОМ	$1,101,502.90

в) Пояснення балянсових рахунків:

1. Нерухоме майно - інвестиції:	
На день 31. грудня 1967 року виносило	$ 928,665.92
Інвестовано в 1968. році	5,347.06
РАЗОМ на 31. грудня 1968. року	$ 934,012.98
2. Інвентар:	
На день 31. грудня 1967. станов. суму	$ 160,270.72
Закуплено в 1968. році за суму	7,219.20
РАЗОМ інвентар на 31. грудня 1968. р.	$ 167,489.92
3. Книжкова вартість Союзівки:	
На день 31. грудня 1967. р. становила	$ 501,797.37
Інвестовано в 1968. році	5,347.06
РАЗОМ	$ 507,144.43
Амортизовано в 1968 році сумою	12,678.61
Книжкова вартість на 31. грудня 1968. р.	$ 494,465.82
4. Відписані суми або зобовязання Союзівки:	
На день 31. грудня 1967. р. становили	$ 278,225.53
В звітному році зросли:	
Закупленим інвентарем на суму	7,219.20
Амортизацією	12,678.61
РАЗОМ	$ 298,123.34

(Продовження в наступному числі)

ВІЛЬМІНҐТОН, КОВТСВІЛ, МІЛВІЛ, ВІЛЯМСТАВН, ЧЕСТЕР, — УВАГА!

Українська Православна Парафія
УСПІННЯ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ в ЧЕСТЕР, Па.
відсвяткує

УКРАЇНСЬКИЙ ПАРАФІЯЛЬНИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ДЕНЬ

на закупленій 30-акровій „фармі"
в БЕТЕЛ-ТАВНШИП, Па. при Ґудлі Ровд.
Слідкуйте за дороговказами по дорозі 322

Неділя, 14-го вересня 1969 року

ПРОГРАМА: 10:30 ранку — св. Літургія, яку відслужать довколичні священики і парох. 12:30 — Святковий Обід барбекю чікен), кокурудза та огірочки. Також смачні ковбаса, капуста, „гатдокс" і різні напитки. До танців буде приґравати **Оркестра Михайла Єдинака мол.** ОБІД — для старших $2.00, діти $1.00 враз зі вступом.

Запрошуємо Громадянство міста Честеру й околиці до ласкавої участи та на мальовничій горі, свіжому повітрю і садочку гарно провести час.

Парох і Церковна Рада

Повідомлення про вшанування 10-ої річниці з дня смерти сл. п. Степана Бандери в Мюнхені

Українська громада в вільному світі, а зокрема її молодь торжественно відзначить десяту річницю з дня смерти сл. п. Степана Бандери, Провідника ОУН, що став в нашій добі символом революційно-визвольної боротьби української нації за справжню державну самостійність і соборність.

Відповідно до ступеня організованости поодиноких громад та наявности сил в різних країнах поселення вшанування пам'яті прийматимуть в місяці жовтні ц. р. зрічниковані форми академій, маніфестацій, панахид, публічних доповідей і т. д.

В Мюнхені, де з наказу Шелепіна ціянкалевою пістолею був вбитий в дні 15-го жовтня 1959 р. Степан Бандера, борець-герой, торжественні відзначування річниці включатимуть між іншим: в п'ятницю 10 жовтня 1969 р. пресову конференцію о г. 3-ій (15.00) в готелі „Европейшер Гоф", панахиду на могилі в суботу 11 жовтня о год. 2.30 (14.30), академію в „Гавс дес Спортс", в якій крім мистців з Риму та Англії, ще візьме участь один з найкращих хорів Европи „Гомін" під батутою маестра Бабуняка, маніфестаційний похід молоді кількох теренів і інше.

Високі церковні достойники та політичні діячі зволили ввічливо прийняти активну участь в відзначуванні і віддані шани великому Синові України, вшановуючи тим самим всіх визначних борців за кращу долю і державну волю української нації.

Діловий Комітет випустив в зв'язку з відзначуванням цієї річниці пропам'ятну відзнаку та поштівку.

Діловий Комітет сподівається, що значне число українців ,які вибираються на прощу до Риму з нагоди посвячення Собору св. Софії, зупиняться в Мюнхені і візьмуть участь в торжествах поклону сл. п. Степанові Бандері.

За Діловий Комітет
проф. Степан Галамай

МІЖНАРОДНІ КОНҐРЕСИ З УКРАЇНСЬКОЮ УЧАСТЮ

Відень (ОУПС). — Цього літа відбулося кілька міжнародних наукових конґресів в Европі. В днях 29 серпня до 4 вересня в місті Больцано, Італія, проходив 9-ий Міжнародний З'їзд Культури, в якому взяв участь голова УВАН з Канади проф. Яр. Рудницький з Вінніпеґу. Він мав 1 вересня доповідь на пленарній сесії про культурні взаємини між народами й типологію культур, яка викликала живу дискусію серед учасників. Після Больцано проф. Рудницький візьме участь у 10-му Міжнародному Конґресі Назвознавства в Відні в днях 8-13 вересня, як офіційний делеґат Канади в Міжнародному Комітеті Ономастичних Наук і член Організаційного Конґресового Комітету.

Увага! ***Увага!***

Заходами окремого комітету в Торонті — Канада, вже вийшла і поступила до продажу, повним трьохтомовим виданням, відома повість трилогія

Уласа Самчука

„ВОЛИНЬ"

(„КУДИ ТЕЧЕ ТА РІЧКА", „ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ", „БАТЬКО І СИН")

Ціна всіх трьох томів, у гарній полотняній оправі зі золотим тисненням, разом 1120 стор. друку, виносить $15.00. Набувати її можна лишень у повному комплекті трьох томів.

Це є твір нашої літературної клясики, високої мистецької вартости і як видання, є прекрасним вибором для подарунків рідним та друзям на різні оказії. Поспішайте з замовленням! Наклад не великий!

Звертайтесь на адресу: **I. Drahomyrecky**
27 Baby Point Crs., Toronto 9, Ont. Canada

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.
Відділ ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

Шкільний Рік 1969-70

Інформації: Мґр. РОЖА ШУЛЬ (201) 653-1881
Початок навчання від 12-го ВЕРЕСНЯ 1969 р.

ЛЕКЦІЇ ФОРТЕПІЯНУ ТА ТЕОРЕТИЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.
Відділ в ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж.

повідомляє, що

НАВЧАННЯ ГРИ НА ФОРТЕПІЯНІ
починається 9-го вересня 1969 року

ЗГОЛОШЕННЯ ДО:
М. КРИВОКУЛЬСЬКОЇ, тел. 351-2127

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в понеділок, 8-го вересня 1969 р. на 66 році трудолюбивого життя відійшов у Вічність в Клівленді, Огайо

Д-р ІВАН ПОДРИҐУЛЯ

лікар-психіятр, абсольвент теології у Варшаві, доктор медицини Карлового Університету в Празі, б. лікар у Хусті на Україні.

ПАНАХИДИ відбудуться у вівторок і середу 9 і 10 вересня ц. р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Головчак, 5548 State Rd., Parma, Ohio.

ЧИН ПОХОРОНУ в Українській Православній Церкві св. Володимира на Пармі відбудеться в четвер, 11-го вересня 1969 р. о год. 10:30 ранку.

СЛУЖБА БОЖА і ПОХОРОН в п'ятницю, 12-го вересня 1969 р. о год. 9-їй ранку в Церкві св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

ІРИНА — дружина
СТЕПАН — син
ВАСИЛЬ — брат з родиною в Австралії
АЛЕКСАНДРА — сестра в Україні

НОВИНКА!

ПОЯВИЛАСЯ КНИЖКА
Ярослава Гриневича
п. з.
„ДОЛЯ УКРАЇНИ НА МИТАРСТВАХ"

Збірка статтей і матеріялів.
Стор. 199. Ціна $2.00.

ЗАМОВЛЯТИ
в книгарнях або у автора
16 St. Marks Place
New York, N.Y. 10003

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

З глибоким жалем повідомляємо, що дня 8 вересня 1969 р. відійшов у Вічність наш Незабутній Колеґа, лікар-психіятр, б. голова нашого Відділу та визначний український громадянин

Д-р Мед. ІВАН ПОДРИГУЛЯ

Дружині і Синові складаємо сердечні вислови співчуття.
Пам'ять про Нього нехай буде вічно з нами!

УПРАВА і ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА
ВІДДІЛ ОГАЙО

ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

замовляють у Шкільній Раді УККА

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ

затверджені Шкільною Радою на 1969-70 шк. рік.

НОВИЙ БУКВАР і ПЕРША ЧИТАНКА	$2.00
К. Кисілевський: **ВИВЧАЙМО УКРАЇНСЬКУ МОВУ**	0.85
К. Кисілевський: **ПРАВОПИСНІ ЛИСТКИ** для II і вищих років навчання	0.50
К. Кисілевський: **ВИВЧАЙМО УКРАЇНСЬКУ МОВУ,** правописні і граматичні вправи для 4-го й 5-го років навчання	1.35
Б. Романенчук: **УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА** для II року навчання української мови	2.00
ТРЕТЯ ЧИТАНКА для III р. навчання	2.50
ЧЕТВЕРТА ЧИТАНКА для IV р. навчання	2.50
К. Кисілевський: **УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА** для V року навчання української мови	1.85
К. Кисілевський: **УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА** для VI року навчання української мови	2.20
М. Овчаренко: **УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА, „ЗОЛОТІ ВОРОТА"** для VII року навчання	3.00
К. Кисілевський: **ХРЕСТОМАТІЯ** з української літератури для VIII і вищих років	3.90
В. Радзикевич: **ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ,** для VIII і вищих років навчання	3.00
К. Кисілевський: **ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**	0.75
УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС	1.00
В. Янів: **НАРИС УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ** для VIII і вищих років навчання	2.00

І. Крип'якевич: **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ** для V року	$1.25
І. Крип'якевич — М. Дольницький: **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ** (нове видання, з доповненнями і примітками д-р. П. Ісаїва), стор. 265	3.50
М. Дольницький: **ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ** нове видання, з кольоровою „Фізичною картою України")	1.50
ФІЗИЧНА КАРТА УКРАЇНИ, 1:5 міл., кольорова	0.70
Е. Жарський: **ГЕОГРАФІЯ — ПРИРОДА УКРАЇНИ**	2.00
ГЕОГРАФІЧНІ ЗОШИТИ (контурові мапи України для вправ) для всіх років навчання з „Додатком" до „зошита"	1.25
ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ И ВИХОВАННЯ	2.00
ШКІЛЬНІ ДЕННИКИ	1.00
ШКІЛЬНІ КАТАЛОГИ	1.00
СВІДОЦТВА	0.10
ВПИСОВІ КАРТИ	0.05
СТІННА КАРТА УКРАЇНИ, 1:1,5 міл., однокольорова для вправ	1.50
МАПА КИЇВСЬКОЇ РУСІ	1.00
І. Франко: **ЗАХАР БЕРКУТ**	1.00
П. Куліш: **ЧОРНА РАДА**	1.00
М. Вовчок: **ІНСТИТУТКА**	1.00
І. Франко: **БОРИСЛАВ СМІЄТЬСЯ**	1.00

ЗАМОВЛЕННЯ ВИСИЛАТИ НА АДРЕСУ:

EDUCATIONAL COUNCIL — U.C.C.A.

P.O. Box 391 — COOPER STA. NEW YORK, N.Y. 10003

ВЖЕ ПОЯВИЛИСЯ У ПРОДАЖУ

Філятелістичні видання з приводу посвячення Храму св. Софії в Римі

НУМЕРОВАНІ ДОБРОДІЙНІ БЛЬОЧКИ
КОНВЕРТИ по 10 центів
КАРТКИ по 10 центів

Конверти і картки висилається не менше як по 10 штук за 2 дол. і 12 центів на пересилку.

Замовлення на картки і конверти та належність чеками або поштовими переказами слати на адресу:

Svoboda, 83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Arka, 48 East 7th Street, New York, N.Y. 10003

Замовлення на **Нумеровані Добродійні Бльочки** висилати на адресу:

Mrs. Lidia Smyk, Coal City, Ill. 60416

У пам'ять нашого Найдорожчого **ВАТЬКА**

о. Василя Поповича

довголітнього пароха села Городниця над Дністром у двадцять п'ять літню річницю Його смерти на засланні,

на Храм св. Софії в Римі

300.00 долярів складають:

ІРИНА — Ню Йорк
СТЕПАН — Канада
ЗЕНОВІЯ — Чікаго

ПОМИНАЛЬНА БОГОСЛУЖБА

за

ВОЛОДИМИРА КОХАНОВСЬКОГО

стрільця УГА, полягллого в бою з московським окупантом в часі визвольних змагань 11 вересня 1919 р. під Васильківцями,

відбудеться

в суботу, 13-го вересня 1969 року
в ЦЕРКВІ ЦАРЯ ХРИСТА у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
о год. 7-ій рано

Брат і Сестри просять Рідних і Приятелів взяти участь.

Вписи на шк. р. 1969/70

ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ

ПРИЙМАЄ НОВІ ЗГОЛОШЕННЯ НА НАВЧАННЯ МУЗИКИ (ФОРТЕПІЯНО)

приватно або в Українському Музичному Інституті.

ЗГОЛОШУВАТИСЬ ТЕЛЕФОНІЧНО
OR 4-6569 в год. 6-8 вечора
від 2-го вересня 1969 р.

В ПОСТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Дорогого МУЖА і БРАТА

бл. п. МИХАЙЛА ВОРОБЦЯ

13-го вересня 1969 р. о год. 9-ій ранку
в Храмі ПОКРОВИ БОЖОЇ МАТЕРІ
в ОЗОН ПАРКУ, Н. Й. при 97-ій Аве. і 87-ій вул.
відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

Родину, Сусідів і Знайомих просять згадати Покійного в молитвах.

КАТЕРИНА ВОРОБЕЦЬ — дружина
ГРИГОРІЙ ВОРОБЕЦЬ — брат в Україні
ПАВЛИНА ВОРОБЕЦЬ — сестра в Україні

СУБОТА, 13-го вересня 1969 року
год. 8:30 веч.
ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ
з участю
Танцювальної Групи П. МАРУНЧАКА з Монтреалю

Тенісові змагання

СУБОТА і НЕДІЛЯ, 13-го і 14-го ВЕРЕСНЯ 1969 РОКУ на СОЮЗІВЦІ

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

У 75-РІЧЧЯ ЙОГО СЛУЖБИ НАРОДОВІ

СУБОТА, 13-го ВЕРЕСНЯ
Після урочистої програми — фестиваль, забава — при оркестрі „Амор" і вибір

МІСС СОЮЗІВКИ НА 1970 РІК

з участю бувшої MISS USA МІШЕЛ МЕТРІНКО
Подробиці в дальших оголошеннях.

В п'ятницю, 12-го вересня 1969 року
год. 10-та веч.
ЗАБАВА,
грає ОРКЕСТРА „АМОР",
вибір останньої „Кралі Тижня" Союзівки

ЗАВЕРШЕНО ПРИҐОТУВАННЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

что красно, но еже жити братії вкупі". По закінченні каже святитель: „Слава Богу нашому во віки, амінь". На цьому місці повинно бути й благословення іконостасу. Але мистецьке виконання його забере ще дещо часу, і іконостас буде поставлений пізніше. Тому й служачі архиєреї приступлять відразу до вбирання святої трапези, покладуть на неї Антимінс, Євангеліє і хрест, засвітять світильники і відправлять Божественну Літургію, з огляду на здвиг народу, що ввесь не зможе поміститись в храмі.

На другий день, в неділю, відправиться соборна Архиєрейська Служба в годині 9-ій рано. Після проповіді і відчитання молитви Слуги Божого Андрея до Божої Премудрости, св. Літургія закінчиться в год. 11-ій коли то приїде Святіший Отець. Верховний Архиєпископ, враз з усіми Архиєреями, зустрічатиме Вселенського Архиєрея в дверях храму. По виголосі протодиякона: „Да благословить тя Господь от Сіона ..." Святіший Отець візьме в руки Мощі св. Климента Папи і, піднісши їх вгору до висоти чола, підтримуваний двома архиєреями, увійде в храм. Хор співатиме: „Буди імя Господнє благословенно". Папа поставить св. Мощі на трапезі, покадить їх і покропить храм. Мощі остануться до прилюдного почитання ще цілий день, а вечером будуть вложені і запечатані в окремому сховищі під святою трапезою. Блаженніший Верховний Архиєпископ привітає Святішого Отця, а Папа відповість і дасть усім зібраним Апостольське Благословення.

По полудні відбудеться в просторій, гарній залі, при вулиці Примирення (via della Conciliazione), недалеко Собору св. Петра, святочний концерт з виступом наших хорів, бандуристів, хороводів і сольоспівів. Концерт зачнеться 5-ій годині по полудні. В ньому візьмуть участь так українці, учасники торжеств, як і запрошені гості: кардинали, церковні й світські достойники, представники італійського уряду, амбасадори різних держав, настоятелі чинів, семінарій, римських атенеїв, наші приятелі, священики й студенти. Посвячення храму Святої Софії заповідається величаво, при численній участі наших вірних з европейських країн і з-поза океану, бо храм цей і при нім збудований Університет „собирає в розсіянні сущих".

В НІМЕЧЧИНІ СТВОРЕНО ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАТ УКЦЕРКВИ

Мюнхен. — Під керівництвом адв. Ярослава Малиняка постало й оформилось Крайове Товариство за Патріярхальний устрій Української Католицької Церкви. На засновуючих зборах у липні був затверджений статут, вибрано голову Т-ва адв. Я. Малиняка і делеґовано до Світового Т-ва За Патріярхальний устрій Української Католицької Церкви двох делеґатів. Журнал „Український Самостійник" з серпня не повідомив, чи в основуючих зборах брали участь священики.

20-РІЧЧЯ ПЛАСТУ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Лондон. — На відзначення 20-річчя створення Пластової Організації на території Англії, в Лондоні у неділю 21 вересня відбудеться Ювілейний Пластовий Концерт. Початок о 4:30 по полудні. З нагоди цієї Ювілейної Річниці, Провід Пласту в Англії видав пропам'ятну коверту з видрукованим золотим написом у рямці: „Пласт, 1949-1969 у Великій Британії". Відзначування річниці відбудуться і в інших місцевостях країни.

ЕКЗЕКУТИВА І РАДА ДИРЕКТОРІВ УККА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

жуть самі вирішувати справи, без портеби переривати працю Комісії на наради із проводом своїх установ. Ці два погляди і були головним предметом дебат на засіданні Ради Директорів. Остаточно устійнено склад Номінаційної Комісії, до якої мають ввійти головні репрезентанти 19 організацій: УНСоюзу, УРСоюзу, „Провидіння", „Народної Помочі", Союзу Українок Америки, ООЧСУ, ОДВУ, Гетьманської Організації, УНДС, ОБВУА, Конференції Професійних Товариств, НТШ, УВАН, „Самопомочі", координатор Молодечих Організацій, Селянської Партії, Української Православної Ліги ЗСА та Відділу УККА у Філядельфії і Відділу УККА в Нюарку. Імена членів Номінаційної і Статової Комісії будуть проголошені в першому дні Конґресу.

Усі інші Комісії покликує Конґрес, але Рада Директорів визначили референтів тих Комісій, бо деяку підготовну працю треба виконати вже перед Конґресом. Отже Рада Директорів, крім 1) Номінаційної і 2) Статутової Комісії визначила ще такі Комісії і їх референтів:

3. Комісію Координації Виховної Дії та Організації Українського шкільництва — реф. проф. Е. Жарський.

4. Комісію Координації Діяльности Студентських і Молодечих Організацій — референти: інж. Ігор Чума і Андрій Чорнодольський;

5. Комісію Координації Дії Жіночих Організацій — референтка пані Стефанія Пушкар;

6. Комісію Зовнішніх Справ — референт проф. д-р Лев Добрянський;

7. Комісію Внутрішніх Справ — референт віце-президент УККА Йосип Лисогір;

8. Комісію Резолюційну — референт ред. Антін Драган.

9. Комісію Фінансову — референт д-р Ярослав Падох.

10. Комісію Суспільної Опіки — референт д-р Володимир Ґалан.

111. Комісію Інформаційно - Пресову — референт д-р Володимир Душник.

12. Комісію Розгляду Сучасного Стану в Україні — референти: інж. Богдан Гасюк і радник Дмитро Левчук.

13. Комісію для Церковних Справ — референт д-р Степан Ворох.

14. Комісію для Справ Науки і Культури — організують 2 Товариства — НТШ і УВАН. Референт буде устійнений.

15. Комісію Верифікаційну — референт мґр. Іван Базарко.

16. Комісію Бенкетову — референт буде визначений.

Кожну Комісію скликає визначений референт. Він переводить вибір Президії: голови, заступника голови і секретаря та з уряду входить до Президії Конґресу. Комісії вибирають делеґати Конґресу в першому дні нарад. Діловий референт має обов'язок підготовити ще до Конґресу: (а) доповідь на Комісію, (б) проєкт резолюцій. Після дискусії Комісія схвалює рекомендації для пленуму Конґресу. На пленумі звітує голова Комісії з її праці. Референт передає Резолюційній Комісії рекомендації до схвалення на пленумі.

Для успішного переведення Конґресу і нарад Комісій буде вироблений Правильник, який буде розгляненний на найближчому засіданні Екзекутиви УККА в жовтні, а схвалений в першому дні нарад Конґресу.

Програма Конґресу

Рада Директорів, продискутувавши справу, вирішила перевести Десятий Конґрес Американських Укранців способом пленарних засідань та праці поодиноких Комісій за такою схемою:

Перший день нарад, 24-го жовтня: пленарні наради, що включатимуть відкриття Конґресу, звіти, привіти, спільний полуденок, програмова доповідь, дискусія, вибір Комісій;

Другий день нарад, 25-го жовтня: праця Комісій. Увечорі конґресовий бенкет з офіційними промовами та мистецькою програмою;

Третій день нарад, 26-го жовтня: пленарні наради із звітами Комісій, прийняттям резолюцій, схваленням змін і доповнень статуту, вибором керівних органів УККА та формальним закриттям Конґресу.

В Одеському порті туристів чекає найдокладніший обшук

Київ. — Каґебіст І. Дранов хвалиться на сторінках „Радянської України" з 28 серпня, що через Одеський порт жадний закордонний турист нічого „підпільного" не ввезе і не вивезе. Він пише: „Доки існує імперіялізм, намагатимуться пробиратись через совєтський кордон і шпигуни, і контрабандисти, і шахраї, які силкуються всіма способами підірвати могутність першої в світі країни соціялізму". „Страж соціялізму" наводить багато прикладів, як спеціяльні службовці обшукують закордонних туристів: „Митник прощупав одну з книжок, а в обкладинці — хитро заховані гроші. Зацікавились милом — і там сюрприз. Зняли планки з чемодана — та ж картина". У „багатої пихатої іноземки" обшукали все, не знайшли нічого, але капітан КҐБ в розмові з нею „немов ненароком зачепив рукою великого ґудзика на її халаті. І де ж поділась байдужа поза... Ґудзики, обшиті матерією, виявились хитро продуманим сховищем обручок." В одного туриста в мандоліні знайшли всередині „приклеєний хитро рулончик з великою сумою совєтських грошей" — з допомогою „маленького дзеркальця, яким користуються лікарі-стоматологи"... Говірливий каґебіст „подав у Рад. України" основні прикмети, з допомогою яких „розкривають" невправних туристів: „тремтячі пальці, різкий, нервовий рух, низький уклін, очі, які часто блимають від хвилювання, незвичайний одяг, бажання будь-що залишити сувенір на знак приємної зустрічі — викликають у митників особливу пильність".

До спогаду „Про Владику від благословення дзвонів"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

горій, який переїздив через Комарно до гімназії у Львові і вертався через Комарно додому. Він був клясовим товаришем проф. Т. Поліхи. Але ніколи не був проф. І. Брик шкільним товаришем пок. Кир Григорія.

Після іспиту зрілости в р. 1903 Кир Григорій переїхав на теологічні студії в австрійському університеті. Перебуваючи часто в рідному селі, він присвячував чимало часу праці в читальні „Просвіти", за що його селяни глибоко шанували. Селяни посилали своїх дітей до середніх шкіл у Львові і в Комарні. Я мав приємність, відвідуючи опісля С. Голодівці і в Перемишлі пок. Кира, ствердити глибоку пошану до нього наших людей.

Проф. Михайло Тершаковець народжений 1883 р. в с. Кліцко, у віддалі від м. Комарна 3 кілометри. Отже, разом віддаль між „краянами" виносила 16 кілометрів. Проф. М. Тершаковець здав іспит зрілости в 1902 р., а Кир Григорій в р. 1903. Проф. Йосиф Пеленський, відомий археолог, народжений у Комарні 1880 р., був абсольвентом української гімназії у Львові в 1900 р.

Д-р О. Утриско

Нюарк, Н. Дж.

Вийшла книжка Михайла Хамули про Глиняни

Ню Йорк. — Накладом автора, відомого громадського діяча, організатора і власника великої української килимарні в Глинянах під Львовом Михайла Хамули вийшла у зразковому виданні Української Видавничої Спілки в Лондоні книжка його спогадів під наг. „Глиняни — місто моїх килимів", „спогади українського промисловця — організатора килимарства в Західній Україні". Книжка, за літературно-мовною редакцією Леоніда Полтави, з кольоровою репродукцією зразка килима на „сорочці" обкладинки, має три частини: „Мої спогади", „Глиняни— місто й околиця", „Глинянські килими", закінчується післямовою автора та подякою людям, які допомогли видати цю працю пенсіонера, в тому й синові Володимирові Хамулі, відомому пластовому діячеві в Ню Йорку. Автор спогадів та, фактично, цілої енциклопедії Глинян і околиці в Перемишлянському повіті п. Михайло Хамула народився в 1885 р., пройшов бурхливе трудове життя, був головою Надзірної Ради Українбанку і Районової Молочарні, першим директором Споживчої Кооперативи в Глинянах, членом місцевої Шкільної Ради і т. д., зорганізував і прикладно розбудував великий килимарський промисел в Зах. Україні, запрошуючи для рисування зразків українських килимів таких мистців, як П. Холодний, Д. Бутович, С. Борачок, В. Дядинюк та ін. Комуністи, прийшовши в Галичину, „знаціоналізували" килимарську фабрику, а автор, після різних перипетій, виеміґрував з родиною за кордон, тепер живе у ЗСА. Книжка ілюстрована 30 фотодокументами, в тому й рідкісними знімками з Унівського манастиря, старовинних церков, видатних громадських і релігійних діячів Глинянщини. Не лише вихідці з Глинян довідаються докладно про те місто, починаючи з княжих часів, а й жителі багатьох дооколичних сіл про такі місцевості, як Вижняни, Замістя, Кривичі, Лагодів, Ляшки Королівські, Печенія, Розворяни та багато інших. Праця Михайла Хамули „Глиняни — місто моїх килимів", на 140 стор., написана із знанням і серцем, є цінним вкладом до серії реґіонально-краєзнавчих збірників, зладнаних лише однією людиною з найбільшою докладністю та об'єктивністю.

Арабські юнаки бомбують ізраїльські установи в Европі

Бонн. — У понеділок 8 вересня ц. р. арабські недолітки кинули бомби проти ізраїльських установ у столицях Західньої Німеччини, Бельгії і Голляндії. У Брюсселі два арабські юнаки вкинули бомбу до будинку ізраїльської летунської компанії Ель-Аль: вибух поранив осколками металу і скла трьох службовиків і одного прохожого на вулиці. Бельгійський поліціянт піймав на вулиці одного з атентатників, 16-річного арабського юнака, який не мав ніяких документів і заявив тільки, що недавно прибув з Близького Сходу. Другий винуватець втік. В тому самому часі якийсь юнак перекинув через низький мур дві гранати проти будинку ізраїльської амбасади в Бонні—ні одна з них не вибухла, і так само кинено бомбу в сторону відчиненого вікна в ізраїльській амбасаді в Гаазі, але не поцілено й бомба впала назовні, не зробивши великої шкоди. Арабська терористична організація „Народний Фронт для визволення Палестини" призналася до всіх тих вчинків, заявивши, що виконавцями були „молоді тигри" із „Секції Го Чі Міня", себто, що виконавцями були молоді арабські комуністи. Німецька поліція ствердила, що кинені в Бонні гранати були совєтського походження.

ВІДЗНАЧИЛИ 10-ЛІТТЯ ПЛАСТУ В ДЖІЛОНҐУ

Джілонґ, Австралія. — Місцева громада відзначила 10-ліття створення українського Пластового осередку в цьому місті урочистими зборами й концертом. У Пласті, під керівництво Н. Михайлишина, працюють тепер 3 ґуртки новачок, один рій юнаків, рій новачок та мішаний рій юнаків і юначок. Пласт-Прият в Джілонґу має 35 членів. На концерті виступала пластова молодь, а дохід з льотерії передано на потреби станиці.

Лондонський „Ґардієн" про українців в Англії

Лондон. — Ще з датою 29 липня ц. р. лондонський щоденник „Ґардієн" надрукував статтю Малкома Дін-а про поділ між етнічно іміґраційними групами в тій країні, зокрема, що всі інші групи заперечують відношення до російського „Народно-Трудового Союзу", НТС. Автор пише, що іміґраційні групи мають свою чималу пресу, навіть 3 000 осіб естонської іміґрації мають власну газету. Про українців: „Від 25 до 30 000 українців у Британії є членами Союзу Українців у Великій Британії і ця група є однією з найкраще зорганізованих з усіх еміґраційних груп".

ТАРЗАН, Ч. 6241. Ім'я медсестри — Наомі

Безпечна бодай на хвилину, на верхів'ях дерев у лісі мото-мотів...

Це жахлива історія! Ми думали, що там поширювалась смертельна епідемія... Ми, два лікарі і чотири медсестри...

Але замість епідемії ми знайшли, що їх заруювано... Ми простежили, звідкіля йшла отрута, від тієї товстої старої жінки! Вона отруїла свого чоловіка, голову племени! Розказала в селі, що це ми вбили його. Не знаю, чому вони й мене не вбили — разом із іншими...

Я сказав вам своє ім'я — Тарзан. Як ви називаєтеся, медсестро?

Наомі, медсестра Наомі!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 12-го ВЕРЕСНЯ 1969 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні Збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 веч. в залі УНДому, 140 Prospect Ave., Irvington, N. J. Прохається чл. вплачувати вкладки на зборах. — Стефанія Стеців, предс., Марія Ґерус, кас., Ю. Варанюк, фін. секр.